THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 35 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, VASARIS – FEBRUARY 1, 1990 Nr. 22

Sovietų deputatai kritikuoja Gorbačiovą

Fronto vadai kalėjime

Maskva. – Sovietų parlamento nariai kaltina prez. M. Gorbačiovą už pasiuntimą kariuomenės dalinių į Azerbaidžaną ir pareikalavo sušaukti nedelsiant Aukščiausiosios tarybos sesiją, kad galėtų aptarti labiau demokratiškus kontrolės būdus vidaus krizės klausimuose, praneša „New York Times" biuras iš Maskvos.

Parlamente susidariusios opozicijos vadas Jurijus Afanasejevas reikalauja greitų politinių pakeitimų. Jis kalbėjo, jog įsakymas kariuomenei užimti atsiskyrimo norinčią pietinę respubliką be atsiklausimo naujojo parlamento, yra tolygu tam pavyzdžiui, kaip Kremlius padarė invaziją į Vengriją, Čekoslovakiją ir Afganistaną. Afanasejevas ir kiti Tarpregioninių grupių nariai, kurie sudaro maždaug vieną penktadalį Sovietų parlamento narių, pareiškė, jog pasiuntimas kareivių yra Komunistų partijos diskreditavimas, kuri ir šiaip jau neturi žmonių pasitikėjimo.

Daliniai Fronto sunaikinimui

Gynybos ministeris Dmitrijus Jazovas keliskart paminėjo, jog daliniai įsiveržė į Baku miestą todėl, kad reikia sunaikinti tautinius veikėjus, konkrečiai – Azerbaidžano Liaudies Frontą. Kariuomenės vadai reikalauja suvaldyti tautinius sąjūdžius visoje Sovietų Sąjungoje. Jis sako, kad Frontas turi 40,000 militaristų, kurie nori nuversti ten sovietinę valdžią ir įvesti savo. Taip kalbėjo šis generolas sovietų žurnalistams, atvykęs į Baku miestą. Užsienio žurnalistams yra uždrausta lankytis šiame regione. Jis pareiškė oficialią vyriausybės nuomonę, kad pagrindinis dalinių pasiuntimo tikslas buvo ne mieste apsaugoti armėnų mažumą, bet išlaikti sovietinę valdžią savo rankose.

Fronto vadas kelėjime

Gorbačiovas į Baku pasiuntė savo pasiuntinį Eugenijų Primakovą ištirti padėtį vietoje. Jis bandė sueiti į sąlytį su Fronto vadais, tačiau kareivių atvykimas sulaikė Fronto vadus nuo bet kokių susitikimų su Gorbačiovo pasiuntiniu. Tada Kremlius areštavo vyriausią Azerbaidžano Liaudies Fronto vadovą E. Mamedovą ir perdavė KGB agentams, kurie jį jau patalpino į Lefortovo kalėjimą. Po to per kelias dienas buvo suareštuota 200 Fronto aktyvių narių. Karių vadovybė ėmėsi areštų įvykdymo kartu su KGB nariais. Tikslas esąs ne suimti visus Fronto narius, bet sugriauti visą Fronto organizaciją.

Gen. Jazovas pranešė, kad Frontas buvo gerai pasiruošęs kovai, nes turėjo daug ginklų, kelias slaptas radijo stotis, iš kurių koordinavo gatvėse kovas. Baku miesto gyventojai betgi praneša, jog, kai sovietų kariai įvažiavo į miestą, daugelis armėnų jau buvo pasitraukę iš miesto. Deputatai pareikalavo, kad būtų priimti nauji nutarimai, kada vyriausybė gali panaudoti karinius dalinius, todėl ir pareikalavo specialios sesijos.

Pats Afanasejevas pranešė žurnalistams, jog 13 deputatų pasirašė reikalavimą sukviesti specialią sesiją, tačiau pritariančių deputatų esą žymiai daugiau. Gi apsiausties stovis buvo paskelbtas po to, kai 41 Prezidiumo narys, kuris yra vykdomasis komitetas, slaptame posėdyje nutarė, vadovaujant pačiam Gorbačiovui, tai padaryti. Deputatas A. Sobčak, įtakingasis Leningrado teisininkas, sako, jog šis nutarimas neprasilenkia su esamais įstatymais, tačiau prasilenkia su daugumos žmonių dvasia, pažadėtu glasnost ir demokratiškos vyriausybės siekimu. Jis reikalavo, kad būtų aiškiai nustatyta data, kada Sovietų daliniai bus atšaukti iš Azerbaidžano.

Azerbaidžanai tęsia demonstracijas Baku mieste, protestuodami prieš sovietų kariuomenės okupaciją. Didžiulis plakatas su užrašu: **„Gorbačiovas — Ceausescu, Baku — Timisoara!"**. Šiuo plakatu primenama Rumunijos režimo pabaiga ir prasidėjęs Timisoara mieste sukilimas už demokratišką Rumunijos valstybę, kurio metu Ceausescu įsakė masines rumunų skerdynes.

Pabaltijo taryba tarpininkauja Azerbaidžano ir Armėnijos ginče

Penkių sąjūdžių bendradarbiavimas

Maskva. – Naujos rūšies politinė iniciatyva vyksta be Kremliaus sferų žinios, kai Pabaltijo sąjūdžiai pradeda tartis su panašiais Armėnijos ir Azerbaidžano sąjūdžiais jų taikos klausimais Rygoje.

Pasitarimai, kurie pradedami šiandien Latvijos sostinėje, yra trijų Pabaltijo sąjūdžių paruošti su dideliu atsargumu ir diplomatiniu protokolu, praneša prancūzų ir Reuterio žinių agentūros. Taikūs ir apgalvoti pačių Pabaltijo respublikų reikalavimai sukėlė Kremliaus centrinei vyriausybei daug galvosūkio ir krizės metu Maskva nesiima efektyvios veiklos, tad politinius sprendimus daro pačios respublikos. Armėnijos ir Azerbaidžano sutikimas dalyvauti taikos pasitarimuose, tarpininkaujant Pabaltijui, rodo, kad savo ginčą jie nori spręsti be Maskvos kompetencijos.

Laukiame susitarimų

Pažymėtina, jog šioje konferencijoje, kuri buvo paskelbta praėjusį sekmadienį, ir kurios detalės buvo atsargiai paaiškintos Rygoje, nedalyvauja niekas iš prez. Gorbačiovo vyriausybės narių. Ji pasiuntė dalinius nuraminti Kaukazo regiono gyventojams, bet prarado tų gyventojų pasitikėjimą. Ten ta sovietų kariuomenė – dabar laikoma okupanto kariuomene, kaip ir Pabaltijo respublikose. Tautiniai sąjūdžiai labai sustiprėjo Azerbaidžane ir Armėnijoje ir Kremliui susidarė nauja problema. Kremlius dar nekomentavo šios Pabaltijo iniciatyvos, kuriai pritarė abi pietų minėtos respublikos.

Rygos konferencijoje kartu dalyvaus penki de facto stipriausi sąjūdžiai, siekią politinio atsiskyrimo, kuriam Kremlius priešinasi. Pasitarimų delegatai yra pažadėję sutarti tam tikrą formalų susitarimą, net galutinį kai kuriais skirtingais klausimais, kurio Centro komunistinė partija – Maskvos vyriausybė nepajėgė iki šiol įgyvendinti. Šios konferencijos šeimininkai – Latvijos, Lietuvos ir Estijos frontai pranešė konferencijos detales per savo Pabaltijo tarybą, kuri pasakė, jog dienotvarkė buvo nustatyta iš anksto tos tarybos pasitarimų keliu su Azerbaidžano Liaudies Frontu ir Armėnijos Tautiniu sąjūdžiu.

Sąjūdžių prestižas

Dienotvarkėje tarp daugelio punktų yra ir Sovietų dalinių okupacijos klausimas. Kremlius pasiuntė ten savo kariuomenę, kad apgintų Centro vyriausybės autoritetą, kurio plačiai nebepripažįsta abi tos respublikos. Konferencija diplomatiškai atitolino didžiausią ir nenuolaidų Nagorno-Karabacho klausimą, kuris jau tęsiasi dvejus metus tarp azerbaidžanų ir armėnų. Jei šie taikos pasitarimai pasiseks, tai neabejotinai padidės sąjūdžių prestižas ir jie bus nauja politinė jėga.

Tarptautinė spauda pastebi, jog Pabaltijo liaudies frontai išvengė pogrominio stiliaus žudynių, ko neišvengė Azerbaidžanas Baku mieste ir kitur. Tačiau pavojus esąs ir čia iš rusų tautybės žmonių, kurie tų respublikų įstatymus laiko diskriminacija. Pabaltijo sąjūdžiai, rašo ir „New York Times", dar kartą pademonstravo šiuo savo politiniu ėjimu subrendimą taikiu būdu išrišti pačias sunkiausias problemas, kurias Maskvos vyriausybė nesugebėjo ar nenorėjo ir pasiuntė ten karius, tankus ir šarvuočius.

Armėnai kenčia labiau

Šie taikos pasitarimai buvo pranešti Baku mieste, Azerbaidžano sostinėje, kurį prieš dešimt dienų užėmė Maskvos daliniai Gorbačiovo įsakymu, kad būtų baigtas pilietinis sukilimas, kuriam vadovaująs Azerbaidžano Liaudies Frontas. Šiuo metu sumažėjo susišaudymai, o liaudis pritaria savo delegatų taikos pasitarimams Rygoje. Tačiau dar ne visi fabrikai pradėjo dirbti.

Kaimyninėje Armėnijoje situacija bloga, nes trūksta maisto ir benzino, o svarbiausia, kad traukinių blokada tęsiama. Šis klausimas kaip tik bus diskutuojamas Rygoje. Įdomu, jog Azerbaidžano ir Armėnijos centrinės valdžios kontroliuojami fabrikai yra tušti. Mokyklose nėra šilumos, o namai ir nakties metu neturi elektros šviesos Armėnijoje. Sakoma, kad daug traukinių su gėrybėmis stovi sulaikyti prie armėnų sienos.

Kremlius tyli

Maskvoje žinių metu nieko nebuvo sakoma apie Pabaltijo tarybos iniciatyvą sukviesti šią konferenciją. Šeštadienį Azerbaidžano Liaudies Frontas pasiūlė pasitarimus su Centro pareigūnais, tačiau iš Kremliaus nebuvo jokios reakcijos. Tik Sovietų Užsienio reikalų ministerijos spaudos direktorius Gennady Gerasimovas, būdamas Helsinkyje, išsitarė, kad dialogas yra būtinas, kad būtų Baku mieste pasiektas politinis sprendimas. „Mes privalome tartis su tais, kurie turi valdžią, bet yra labai sunku tartis su ekstremistais", pasakė jis. „Jie privalo būti suareštuoti, nes jie užmušė žmones", bet kad Sovietų kariai šaudė net moteris ir vaikus, tai Gerasimovas pamiršo.

Šiandien prasidėjo azerbaidžanų – armėnų taikos pasitarimai Rygoje.

Už vieną Vokietiją ir Kremlius

Maskva. – Čia besilankančiam Rytų Vokietijos premjerui Hans Modrow Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovas pasakė, jog vokiečiai ateityje gali susijungti, tačiau tai turi būti atlikta atsargiai, kad tuo nebūtų pakenkta pasaulio taikai. Šis klausimas nėra netikėtas ir iš principo niekas tuo neabejoja, pasakė Gorbačiovas.

Praeityje Gorbačiovas yra pasakęs, kad nėra reikalo skubėti su Vokietijų sujungimu, tačiau dabar galį įvykti jau ir netolimoje ateityje. Tačiau jis pasisakė, kad tas sujungimas neturėtų pakenkti jos kaimynams. Tai pirmą kartą taip aiškiai Vokietijų susijungimo klausimu kalbėjo Kremliaus vadas. Esą labai svarbu, kad būtų viskas daroma atsargiai ir tokio klausimo negali apspręsti gatvės minia.

Tai ne prieškarinė Vokietija

Vėliau Modrow kalbėjo spaudos konferencijoje, pasisakydamas už abiejų Vokietijų konfederaciją, negu už vieną sujungtą Vokietiją. Jis papasakojo, kad buvo diskutuotas pačių vokiečių apsisprendimo klausimas Europos interesų šviesoje ir kokiomis sąlygomis tai galėtų įvykti, neužmirštant istorinių, socialinių ir ekonominių aplinkybių. Tuo buvo suprantama, jog susijungimo procesas įgauna realią būklę ir nekenkia Europos stabilumui ir kad tai atitinka abiejų Vokietijų interesams. Visa turi būti taip daroma, kad to susijungimo nebijotų Vokietijos kaimynai. Susijungimas taip pat turįs būti pagrįstas dabartine Vokietijų padėtimi, bet jokiu būdu ne prieškarine Vokietija.

Gorbačiovas šiame pasitarime su Modrow, kaip praneša „Tass", nusakęs Maskvos pagrindines susijungimo sąlygas: stabilumo išlaikymas Europoje, saugumo užtikrinimas, susitarimas su vokiečių kaimynais ir su sovietų Sąjunga, Amerika, Britanija ir Prancūzija, kurios po karo buvo atsakingos už Vokietijos ateitį.

Vėl spausdinami laikraščiai

Ryga. – Sausio 23 dieną Latvijoje neišėjo laikraščiai. Tai, kas turėjo būti išspausdinta laikraštyje „Latvijos Jaunatne", buvo perskaityta per radiją, nutraukus radijo stoties „Majak" transliaciją. Tą pačią dieną Rygoje, spaudos namuose įvyko laikraščių darbuotojų susitikimas, kurio metu išaiškėjo, kad popieriaus Latvijos spaudai yra bent trim mėnesiam, o žinia apie „Telegramą iš Maskvos" yra melaginga. Nuo sausio 25 dienos Latvijos laikraščiai vėl spausdinami.

Naikinami archyvai

Vilnius. – TSRS Liaudies deputatai J. Juzeliūnas, M. Martinaitis, A. Čekuolis, K. Uoka, Z. Vaišvila, K. Prunskienė ir kiti pasirašė pareiškimą, kuriame sakoma: „Lietuvos TSR VSK sukaupti turtingi ir labai svarbūs archyvai, atspindintys pastarųjų dešimtmečių Lietuvos politinį gyvenimą. Šie archyvai įslaptinti, prie jų neprileidžiami mokslininkai. Jau senokai visuomenę pasiekia žinios, kad šie archyvai yra slaptai naikinami. Pavyzdžiui, šiuo metu reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo Tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į VSK vadovybę, kad paaiškintų, kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. VSK vadovybė atsisako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimą dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų. Prašo pakeisti archyvų viršininkus, vykdyti AT nutarimą arba sukviesti Prezidiumo posėdį tuo reikalu.

Lapkričio Sinoikijos prašymas

Kaunas. – Lapkričio Sinoikijos renginių dalyviai vieningai priėmė dekleraciją, kurioje sakoma:

Tautos kultūra nėra pilnavertė ir vaisinga be religinės kultūros. Beveik 50 metų Lietuva buvo atskirta nuo Europos religinės kultūros vyksmo. Todėl mes, Lapkričio Sinoikijos dalyviai, manome, kad atkurtajame Vytauto Didžiojo Universitete turėtų būti kuo greičiau atkurtas ir Filosofijos – teologijos fakultetas. Jo tikslas – atstatyti nutrūkusį ryšį tarp pasaulietinės bei religinės kultūrų, taip pat priartinti lietuviškąją kultūrą prie esminių europinės kultūros versmių.

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Vicepreziden tas Dan Quayle** pasiuntė protesto raštą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Perez de Cuellar, kai jis atsisakė viešai paskelbti pranešimą, kad Kuboje yra pažeidžiamos žmogaus teisės. Sekretorius tai buvo pažadėjęs padaryti, bet pasakė vicepre-zidentui, kad pakeitė savo nuomonę. Quayle sako, jog sekretoriaus pasakymas neišlaiko kritikos, nes Kubos diktatorius jam pasakęs, kad Kuboje visiškai užtikrintos visiems lygios žmogaus teisės. Quayle sako, kad tūkstančiai politinių kalinių laikomi Kubos kalėjime, o Jungtinių Tautų sekretorius atsisako tai pripažinti.

– **Valstybės** departamentas savo leidiniuose tebenaudoja žemėlapius, kuriuose Pabaltijo respublikos žymimos Sovietų Sąjungos dalimi.

– **Panamos** prez. Endara pareiškė reporteriams Costa Ricoje, kad neutralitetas yra geriausias Panamos kanalo apgynimas.

– **Vienoje** Žaliųjų grupės atstovai pranešė turį įrodymų, kad Čekoslovakijoje prasiveržia radiacija iš jų uranijaus fabriko ir paparašė prez. Havelio, kad jį uždarytų.

– **Filipinų** vyriausybė paskelbė dokumentus, kurie parodo, kad Šiaurės Korėja yra sutikusi komunistų sukilėliams pristatyti ginklus.

– **Vak. Vokietijos** Saaro krašto rinkimuose laimėjo socialdemokratai.

– **Miami** federalinio teismo patalpose iki šiol laikomas buvęs Panamos diktatorius gen. Noriega perkeltas į federalinį kalėjimą už Miami miesto ribų.

– **Lisabonoje** būdamas Angolos laisvės kovotojų vadas Jonas Savimbi paprašė Portugalijos vyriausybę padėti baigti 15 metų trunkantį civilinį karą.

– **Filipinuose** suimtas besislapstąs gen. Edgardo Abenina, kuris vadovavo perversmui prieš vyriausybę praėjusį mėnesį.

– **Kinijoje** komunistinė vyriausybė suėmė 12 Romos Katalikų Bažnyčios vyskupų. Šiuo metu valdžia pradėjo naują akciją prieš katalikus, kurie drąsiau pasireiškė iš pogrindžio Bažnyčios Kinijos gyvenime.

– **Demokratų** partijos vadas Ronald Brown pasisakė prieš prez. Busho prašymą suteikti paramą Nikaragvos opozicijos prieš sandinistus kandidatei Violetai Chamorro, kurią palaiko Contras laisvės kovotojai.

– **Afganistane** Sovietų ir afganų aukštieji pareigūnai sako, jog baigiama susitarti, kad bus nutrauktas ginklų teikimas iš abiejų pusių šiame 11 metų trunkančiame civiliniame kare.

KALENDORIUS

Vasario 1d.: Ignacas, Brigita, Eidvilė, Gytautas.

Vasario 2 d.: Kornelijus, Kotryna, Rytys, Vandenė, Valdemaras.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:04, leidžiasi 5:04. Temperatūra dieną 39 l., naktį 21 l.

RAŠYTOJA DANUTĖ BINDOKIENĖ LITERATŪRINĖJE POPIETĖJE

Maloniai kviečiami visi, jauni ir seni, dalyvauti neeilinėje literatūrinėje popietėje sekmadienį, vasario 11 d., 12 val. Dievo Apvaizdos parapijos kavinėje, Danutės Bindokienės vėliausios knygos apie lietuvių papročius ir tradicijas sutiktuvėse. Knyga yra tarsi praktiškas vadovėlis, telkiąs lietuvių kultūros antropologinius bruožus. Leidėjai teigia, kad užsakymai knygai ateina iš visur, o knyga labai perkama ir dėl to, kad tekstas greta lietuvių kalbos yra ir anglų kalba. Detroito ateitininkai skatina visus nepraleisti progos susipažinti su energinga, labai pozityviai nusiteikusia autore ir jos populiaria knyga.

J. Udrienė

JAUNŲ ŠEIMŲ ŠV. KALĖDŲ RYTAS

Kalėdų šventės kupinos gražių tradicijų, jų tarpe, Bernelių Mišios. Nuo to laiko vaikystėje, kai jau galėjau Bernelių Mišių apeigose dalyvauti, kasmet, Kūčių vakarą laukdavau 12:00 valandos, kai visi artimieji, draugai ir pažįstami susirinkdavome bažnyčioje šventiškoje, glaudžioje lietuviškoje šeimyniškoje dvasioje švęsti Jėzaus Kristaus gimimą.

Vaikystės dienos jau nebe mano — o mano dukrytės, tačiau, ji dar per jauna dalyvauti Bernelių Mišių apeigose — todėl, šią tradiciją jau porą metų turėjome apleisti. Atsižvelgdama į Detroito apylinkės jaunas lietuviškas šeimas, kurių padėtis panaši, nusprendžiau pabandyti naują „tradiciją": 1989 metų Šv. Kalėdų rytą, Detroito Dievo Apvaizdos parapijos patalpose „Žiburio" lituanistinės mokyklos „Žiburėlio" klasėje susirinko 11 jaunų lietuviškų šeimų su 18 (iki 6 metų amžiaus) vaikučių. Buvo grojamos lietuviškos kalėdinės giesmės. Vaikučiai, atsinešę iš namų papuoštus krepšelius, sėdosi ratelin, tėveliai — už jų. Palubėse kabėjo raudoni balionai. Nuo jų leidosi auksiniai kaspinai. Aišku buvo, kad čia nepaprastas rytas, o labai ypatinga diena — Jėzaus gimtadienis. Prasidėjo knygos skaitymas apie pirmąsias Šv. Kalėdas...

Kuris vaikas nelaukia pūsti gimtadienio žvakių? Ratelio centran buvo atnešta ypatinga žvakidė: vidury eglutė, o aplink ją sukosi muzikantai angeliukai. Sugiedojom „valio, valio, valio, Jėzaus gimtadienis valio!" ir visi kartu užpūtėm žvakes. Po to, vaikams buvo paaiškinta, kad bažnyčioje matysime papuoštus vainikus, eglutes, kalėdines gėles ir prakartėlę, kur statulėlėmis atvaizduota tai, apie ką čia skaitėme. Knygoje rašė, kad prakartėlėje buvo daug šieno, todėl, kiekvienam vaikučiui krepšelin buvo įdėta saujelė šiaudų. Šeimos stojo eilėn, ruošdamosios eiti bažnyčion prie prakartėlės. Prasidėjo šv. Mišių įėjimo giesmė. Dievo Apvaizdos bažnyčioje, o su ja — jaunų šeimų procesija. Atlydėję parapijos kleboną kun. Viktorą Kriščiunevičių prie altoriaus, šeimos sustojo bažnyčios prieky. Nutilo vargonai, bažnyčioje dalyvavusių giesmė ir pasigirdo mažųjų balseliai:

„Liūlia Jėzuli, šventas Kūdikėli,
Ant žalio šienelio, mažoj prakartėlėj.
Gieda paukšteliai, meldžiasi žvėreliai.
ir mes norim melstis, Lietuvos vaikeliai".

Mažiesiems pagiedojus, kiekviena šeima, švelnios vargonininko Vido Neverausko muzikos lydimi, pavieniui artinosi prie prakartėlės. Kiekvienam vaikučiui proga iš arti pamatyti Šv. Kalėdų vaizdą, prisidėti prie jo, padedant saujelę šieno Jėzuliui...

Šv. Mišioms pasibaigus, vaikai su tėveliais išėjome į lauką paleisti į padanges džiaugsmo šventę primenančius balionus. Lauke buvo šalta, tad visi skubėjo atgal. Subėgus visiems į bažnyčios prieangį, kiekvienam vaikučiui buvo įteiktas balionas parsivežimui namo, knygutė apie Šv. Kalėdas ir Jėzulio paveikslėlis. Tuo jaunų šeimų Kalėdų ryto apeigos baigėsi.

Nuoširdžiai dėkojama visoms šeimoms, dalyvavusioms tą rytą, o ypač kun. Viktorui Kriščiunevičiui, pakvietusiam mus eiti procesijoje prie prakartėlės šv. Mišių metu.

Šv. Kalėdų rytas buvo tiek pat pilnas glaudžios ir džiugios lietuviškos šeimyniškos dvasios, kiek mums, jaunoms šeimoms, būdavo Bernelių Mišios...

Taura Underienė

Detroito skautiškose kūčiose jaunimas buriasi prie vaišių stalo.
Nuotr. **G. Baukienės**

Detroito „Žiburio" mokyklos Kalėdų eglutėje ratelį šoka mokyklos jauniausieji, vadovaujami mok. Tauros Underienės.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brooklyn. N. Y.

DVIEJŲ SUKAKTUVIŲ MINĖJIMAS

Sausio 21 d. 3 v. popiet, New Yorko lietuviai susirinko į Kultūros Židinio mažąją salę Brooklyne paminėti Lietuvos Šaulių sąjungos 70 įsikūrimo metines ir Klaipėdos krašto 67 metų atvadavimo sukaktį. Uniformuotiems šauliams Kazimierui Bačauskui ir Algirdui Jankauskui atnešus Lietuvos ir šaulių vėliavas, bei jas pagerbus, minėjimą pradėjo N.Y. šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas. Jis, pasveikinęs minėjimo dalyvius, taupiu žodžiu apibūdino abiejų minėjimų prasmę ir reikšmę. Tylos minute pagerbus tuos, kurie savo gyvybę atidavė vaduojant Klaipėdos kraštą, bei šaulius,žuvusius abiejų okupacijų metais, invokacijai sukalbėti buvo pakviestas šaulių kuopos kapelionas poetas kun. Leonardas Andriekus, OFM.

Šaulė Vida Jankauskienė perskaitė 1923 m. manifestą, ji pravedė ir tolimesnę programos dalį.

Įžanginį žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Jis pabrėžė, kad Klaipėdos atvadavime labai didelę rolę suvaidino vietos gyventojai. Jų tarpe ypač išskirtini Martynas Reizgys, Adomas Brakas, Simonaitis, Stiklorius ir kiti. Savo žodį konsulas baigė padėka: „Už tai aš dėkoju šio minėjimo rengėjams ir visiems čia susirinkusiems, kad juos prisimename, nes jie daug dėl mūsų krašto kentėjo". Toliau buvo svečio iš Detroito Šaulių s-gos pirmininko Mykolo Abariaus įžanginis žodis. Svečias glaustai paminėjo šaulių įnašą atvaduojant Klaipėdos kraštą, jų kultūrinę veiklą nepriklausomybės metais ir gyvybių aukas jos netekus. Pasakojo apie praėjusiais metais atsikūrusią Saulių s-gą Lietuvoje ir iškilmes ten šventinant šaulių vėliavą bei priesaikos priėmimą.

Retkarčiais už nuopelnus šaulių veikloje atskiri asmenys būna pagerbiami ir atžymimi. Dabar prie pulto priėjęs Kęstutis Miklas pasakė: „Salėje yra asmuo, kuris už nuopelnus šaulių veikloje bus apdovanotas Šaulių Žvaigžde. Nei jis pats, nei kiti to nežino". Sudomintiems susirinkusiems pradėjo pasakoti apdovanojamojo biografiją ir nuveiktus darbus ir tik ant galo pasakė pavardę: poetas kun. Leonardas Andriekus, OFM. Šaulių Žvaigždę prie apdovanotojo krūtinės prisegė s-gos pirm. Mykolas Abarius.

Minėjimo dalyviai apdovanotąjį pagerbė atsistojimu ir gausiais plojimais.

Pagrindinė kalba buvo svečio iš Philadelphijos žurnalo „Kario" redaktoriaus Balio Raugo. Jis, minėdamas Klaipėdos krašto atvadavimą, daugiau kalbėjo apie Šaulių s-gą. Kiek ilgiau prisiminė Šaulių s-gos įkūrėją Vladą Putvinskį-Putvį, apie jo kilmę ir apsisprendimą būti lietuviu: „Be jo Šaulių S-ga nebūtų buvusi tokia, kokia ji buvo". Savo kalbą Balys Raugas baigė šiais prasmingais žodžiais: „... ir todėl šis minėjimas tebūna skirtas ne tik Šaulių s-gos prasmingai sukakčiai, bet tebūnie mums visiems besąlyginis paskatinimas gausesne auka remti Lietuvos žygį į laisvę".

Svečius, Mykolą Abarių ir Balį Raugą pristatė ir supažindino programos vedėja šaulė Vida Jankauskienė.

Buvo meninė dalis, kurią M. Sajus, V. Jankauskienė pradėjo eileraščiu „Baltijos kraštas". Po to pasirodė naujas ir New Yorke dar negirdėtas, muz. Juliaus Veblaičio vedamas styginis kvartetas, kuris pagrojo: „Žali lapai" — anglų daina, „Poema" — Zdenko Fibich, „Svajonės" — Robert Schmann, „Sonata" — Amadeus Mozart, „Minuetas" — Luigi Boccherini, „Auksas ir Sidabras" — Franz Lehar, „Serenada" — Joseph Haydn ir „Lauros šokis" Johann Bach.

Muzikinių ansamblių, ar tai būtų kvartetas, oktetas ar kitų panašių grupių muzikai suderintai atlikti kūrinį turi labai gerai girdėti ir kitus grupės muzikus. Kvarteto pasirodymas buvo nepakankamai tarpusavyje suderintas ir dėlto atliktieji dalykai šiek tiek nukentėjo. Manau, kad dalį kaltės reikėtų priskirti mažajai Židinio salei. Ji su savo labai žemomis lubomis koncertams yra netinkama: labai prasta akustika. Nežiūrint to, styginis kvartetas buvo šiltai priimtas.

Dailiojo žodžio menininkas Tadas Alinskas padeklamavo du eileraščius: N. Niliūno „Eldorado", J. Aisčio „Mal du pays" ir paskaitė ištrauką iš Kymantaitės-Čiurlionienės dramos „Aušros sūnus" ir Rusteikos monologą iš Balio Sruogos „Milžino paunksmės". Tadas Alinskas yra patyręs šios rūšies menininkas: tvirta, meniška, tobula tartis, atliekamus dalykus klausytojams perteikia mintinai. Iš to matyti, kad jis daug pasidarbuoja prieš išeidamas į sceną. Tenka apgailestauti, kad deklamuoti lyriški eileraščiai, neveikiant garsiakalbiui buvo nepakankamai girdimi.

Sugiedojus Tautos himną ir išnešus vėliavas, Kęstutis Miklas uždarė sklandžiai ir vykusiai pravestą minėjimą: padėkojo rengėjams ir minėjimo dalyviams ir visus pakvietė pasivaišinti Onos Miklienės ir jos talkininkių Živilės Jurienės (ji parengė stalus ir juos gėlėmis papuošė) ir Birutės Blažaitienės paruoštomis vaišėmis. Į salę buvo atgabentas didelis, sukaktuvinis Šeputienės pagamintas tortas, ant kurio išsiskyrė skaičiai 70.

Salės galinė siena buvo papuošta šaulių ir Klaipėdos simboliais, o priekyje išstatytas didokas Vl. Putvinskio portretas. Salę papuošė Paulius Jurkus.

Minėjimą rengė New Yorko šaulių kuopa, Ramovės N.Y. skyrius, Birutės d-jos N.Y. skyrius, Maž. Lietuvos rezistencinis sąjūdis ir Maž. Lietuvos bičiulių draugija.

P. Palys

Lemont, Ill.

LIETUVIŲ CENTRAS LONDONO TELEVIZIJOJE

Nepaprastu tempu keičiasi pasaulis. Po tiek daug metų pavergtos tautos keliasi laisvam, nepriklausomam gyvenimui. Laisvųjų kraštų žmonės vos suspėja sekti spaudą. Kiekvieną dieną televizija vis skelbia naujas žinias apie vėliausius įvykius. Skaitėme spaudoje, matėme televizijoje, kad į Lietuvą atvyksta Sovietų Sąjungos prezidentas M. Gorbačiovas tartis su Lietuvos valdžia dėl ateities ir prašo, kad tik neskubėtų ištrūkti iš Sovietų Sąjungos.

Taip reikalams riedant ir išeivijos lietuviais vis daugiau ir daugiau susidomi amerikiečių spauda net ir televizija. Sekmadienį, sausio 28 d., Lietuvių centrą Lemonte aplankė televizija net iš Londono korespondentas Gaby Rado, Independent television News Limited... Filmavo centro pastatus iš visų pusių ir skubančius žmones į pamaldas. Judėjimas didelis. Vaikučiai bėga greitai, o mes vyresnieji žengiame lėtesniu žingsniu. Smagu, kad tai yra sava pastogė. Nufilmavo prieš pastatą plevėsuojančias JAV-ių ir Lietuvos vėliavas.

Kaip jie sako, Chicagoje nufilmuos įdomesnes lietuvių gyvenvietes, bažnyčias, paminklus, centrus. Kalbėjosi ir į filmus įrašė pokalbius su Chicagos bei Lemonto lietuviais visuomeninkais. Tada dar skris į Washingtoną. Iš to susuks filmą ir rodys Londono televizijoje. Vėliau galėsime ir mes įsigyti to filmo kopiją.

Kada tauta gana sparčiu žingsniu skuba į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, ir mes už Lietuvos ribų gyvenantys lietuviai susilaukiame didesnio dėmesio. Mes džiaugiamės, kad vis dėlto esame dar labai gyva tautos dalis.

Bronė Nainienė

RŪMAI TEISEI

Illinois technologijos institutas Chicagoje į pietus nuo vidurmiesčio, statys 10 aukštų rūmus Chicago-Kent kolegijos teisės mokyklai. Kainuos 42 mil. dol.

ŠUNYS AERODROMUOSE

O'Hare ir Midway aerodromuose bus naudojami ypatingai jautrios uoslės šunys, kurie padės gaudyti narkotikų spekuliantus.

A. A. PETRAS RŪKŠTELĖ

Sausio 3 d. mirė Petras Rūkštelė, sulaukęs 81 metus. Sausio 6 d. palaidotas Švento Kapo kapinėse, Southfielde. Paliko sūnų Medardą, dukrą Audronę ir dvi dukraites — Margaritą ir Živilę Lietuvoje.

A. Gr.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PERSPĖJA AUTOMOBILISTUS

Chicagos miestas sustiprino nuvežimus ne vietoj pastatytų automobilių. Vieton turėtų 8 tarnautojų, dabar tam reikalui jau pasamdyta 12 ir tas skaičius bus dar padidintas. Dabar kas savaitė nuvežama apie 200 automobilių, o toliau — nuveš į šalį daugiau ir reikės daugiau sumokėti.

PLINTA SLOGOS

Illinois valstijos sveikatos departamentas praneša, kad šioje valstijoje yra pagausėjusių susirgimų slogomis, bet ne tiek daug, kaip kaimyninėje Wisconsino ar kai kuriose kitose valstijose, kur slogos pasiekė epideminę padėtį.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St. Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9. antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm, antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Šveicarų kariuomenės

ROMANTIKA BLĖSTA

Lietuva žengia į nepriklausomybę taikingu, parlamentiniu keliu, tam tikslui mobilizuoja ne karinę jėgą, o kiekvieno Lietuvos gyventojo atsakomybę savo krašto ateičiai. Siekia ne savų ginklų pranašumu atgrasinti Lietuvos priešus, o tarptautinėje bendruomenėje ugdyti palankumą Lietuvai, pasirodant turinčiais senas, kultūringo valstybingumo tradicijas, esančiais atsakingais, kūrybingais tautų bendruomenės nariais.

Mažytėse Pabaltijo valstybėse, Lietuvai vadovaujant, akivaizdžiai matome, kad keičiasi tarptautinio bendravimo pagrindai: vietos tarptautinėje arenoje „išsikovojamos" ne tiek grubia karine jėga, kiek diplomatiniu sumanumu, ekonominiu kūrybingumu, mokant savo naudai išnaudoti naujai susidarančias galimybes. Beje, Lietuvą šion kryptin pastūmėjo ir jos karinis bejėgiškumas, esant okupacijos būklėje, ir jos istorinė atmintis, sumokėjus aukštą gyvybėmis kainą, per 10 metų vedant rezistencinę kovą, kuri nors ir žymiai sumažino okupanto kolonizaciją, vis vien nepajėgė okupanto išvaryti. Žinia, šiandien yra svarstomas Lietuvos kariuomenės atkūrimas. Išeinant iš okupacijos bejėgiškumo pergyvenimo, tai bus ir svarbus valstybinio suverenumo ženklas. Bet kokia turėtų būti atkurtoji neriklausomos Lietuvos kariuomenė, žengiant į žymiai pasikeitusį ir tebesikeičiantį geopolitinį pasaulį?

Šiame kontekste buvo įdomu skaityti apie palaipsniui besikeičiančias mažytės Šveicarijos gyventojų nuotaikas apie savo krašto gynybą bei kariuomenę, kaip tai pasirodė lapkričio 26 d. pravestame referendume. Žinia, Šveicarija į Lietuvą panaši gal tik savo dydžiu — ir tai nelabai: turėdama tik du trečdalius Lietuvos ploto, ji turi dvigubai tiek gyventojų. O jos istorija — visai kitokia: niekuomet neturėjusi ginti savos nepriklausomybės, nacių siautėjimo metu išsaugojusi suverenumą tik pilnutinės kooperacijos su naciais dėka, jos gyventojų skaičiui neproporcingas karinis pajėgumas tėra suprantamas, kaip mažyčio krašto pustymasis prieš jo didžiuosius kaimynus Vokietiją ir Prancūziją. Taip bent rašo Šveicarioje apsigyvenęs amerikietis Adolph Schalk *Commonweal* žurnale (1989.VI.2 ir 1990.I.12).

Praėjusių metų lapkričio 26 d. rekordinį procentą balsuotojų (68.6%) suviliojo balsuoti pirmą kartą Šveicarijos istorijoje iškeltas referendumas, ar panaikinti valstybinę armiją. Nors 64.4% pasisakė kariuomenę palikti, tiek kariuomenė, tiek ir vyriausybė išsigando, kad rekordinis 35.6% pasisakė už kariuomenės panaikinimą. Du kantonai — Genevos ir Juros — pasisakė už kariuomenės panaikinimą. Daugiau vyrų negu moterų pasisakė už panaikinimą, o ir dauguma turinčiųjų aukštesnį mokslinį išsilavinimą. Be to, dauguma balsuotojų tarp 20 ir 44 m. amžiaus (karinės prievolės amžiaus) pasisakė už kariuomenės panaikinimą. Uri kantonas, kuriame yra strateginiai svarbiausios kariuomenės bazės ir didžiulė karinė pramonė, pasisakė už kariuomenės palikimą, bet balsuotojai vietovėse, kur yra kariniai aerodromai, šaudymo treniravimosi laukai ir karinių manevrų rajonai, pasisakė už kariuomenės panaikinimą. Kariuomenę palaikantieji sako, jog tai nereiškią, kad žmonės nori kariuomenę panaikinti, bet tik iššaukti jos biudžeto sumažinimą bei kitas reformas. Dar kiti medijos komentatoriai mano, kad rezultatus taip pat paveikė įvykiai Berlyne ir Rytų Europoje.

Šveicarai dar nelinkę panaikinti savo kariuomenę. Daugumą politikierių ir medijos komentatorių, rašo Schalk, ir beveik du trečdaliai gyventojų stipriai pasisako prieš kariuomenės panaikinimą. Populiarusis bulvarinis dienraštis *Blick* pranašavo, kad kariuomenės panaikinimo iniciatyva turinti tiek galimybių praeiti, kiek „sniego gniūžtė išlikti pekloj". Aukštai vertinamas Zuericho dienraštis *TagesAnzeiger* kariuomenės panaikinimo agitavimą prilygino pastangom Alpes sulyginti. Tačiau tuo klausimu diskusijas jau 10 metų keliančiai organizacijai GSoA (Grupė už Šveicariją be kariuomenės) pagaliau pasisekė šiuo klausimu išgauti referendumą, ir tai su dideliais trukdymais iš medijos tinklų bei valdžios instancijų, jau nekalbant apie mitingams salių atšaukimus, skelbimų nepriėmimus ir panašiai.

Bet GSoA aktyvistams keliant diskusijas per ilgą laiką pasisekė sudaužyti kelis mitus apie Šveicarijos kariuomenės svarbą II-jo Pasaulinio karo metu. Vienas istorikas parodė, kad karo metu kariuomenė neturėjo gynybinio pajėgumo. Kitas nurodė, kad dauguma karinių pajėgų, sutelktos Gotthard Massif bazėje, paliko pasienių gyventojus visai neapsaugotus.

GSoA aktyvistai įtikinančiai įrodinėja, kad niekas niekuomet net nenorėjo užkariauti Šveicarijos, kad ir šiandien nė vienas to krašto kaimynas neturįs į tai nei palinkimo, nei motyvų. Be to, anot jų, „Galimybė apsiginti moderniame kare tėra tik mirtina iliuzija".

Tačiau Šveicarijos investacijos į kariuomenę, tiek gyventojų energijos bei laiko atžvilgiu, tiek skiriant finansus karinei pramonei — po 1,000 dol. kasmet už kiekvieną gyventoją — rodo, kad Šveicarijos kariuomenė yra išimtinė, palyginus ir su kitų kraštų kariuomenėmis. Šveicarijos „ginkluoto neutralumo" politika, vykdoma jau du šimtmečius, yra kiekvieno šveicaro gyvenimo dalis. Kiekvienas sveikas pilietis privalo tarnauti unikalioje Šveicarijos „milicijoje". Kiekvienas pilietis-kareivis namuose laiko savo uniformą ir automatinį ginklą su amunicija, kad įgalintų greitą kariuomenės mobilizaciją. Sulaukęs 20 metų, kiekvienas jaunuolis išeina 17-ka savaičių pagrindinės treniruotės ir po to iki 44 m. amžiaus reguliariai yra šaukiamas žinių atnaujinimo kursams. Atsisakantiems vykdyti karinės prievolės gresia tarp 3 ir 12 mėn. kalėjimo ir nėra galimybės socialine visuomenės tarnyba atlikti prievolės, kaip daroma kituose Europos kraštuose. Be to, atsisakymas atlikti karinę tarnybą uždaro duris į geresnius darbus ar pakėlimus. Vienas žurnalistas taip susumavo: „Šveicarija neturi kariuomenės — ji yra kariuomenė".

Bet dauguma šveicarų sava kariuomene didžiuojasi, nežiūrint jos kainos ir manevrų triukšmo bei gamtos žalojimo, jau nekalbant apie bereikalingumą, gal dėl krašto mažumo ir tikro karo realybes nepergyvenimo, kaip kraštas. Ar referendumo nesitikėtas rezultatas tik nerodo, kad net ir čia militarizmo romantika pradeda smukti į saulėleidį?

a.g.

LIETUVOS LAUKIA DIDELIS EGZAMINAS

Ar pavyks gerai pravesti ekonomines reformas?

BRONIUS VAŠKAITIS

Sovietų Sąjungos ekonominiam vežimui ir po 72 m. vis labiau klimpstant biurokratiniame liūne, Pabaltijo kraštai tarpe kitų reikalavimų pradėjo kelti ir ekonominės autonomijos klausimą. Tuo reikalu praėjusiais metais Maskvoje net du kartus vyko aštrūs debatai, išeikvota nemažai energijos, pefgyventa didelė įtampa. Šiuose ginčuose ypač aktyviai stipriais argumentais reiškėsi ekonomijos mokslų daktarė Kazimiera Prunskienė, Lietuvos ministerio pirmininko pavaduotoja, Sąjūdžio seimo tarybos narė, LKP CK narė, kai kurių jau vadinama „Iron Lady".

Pagaliau kova buvo laimėta ir TSRS Auškčiausioji taryba priėmė ekonominio savarankiškumo įstatymą Pabaltijo kraštams. Šis įstatymas pradėjo galioti nuo praėjusių metų gruodžio 7 d. Juo leidžiama savo nuožiūra tvarkyti visą gamybą, finansinius reikalus, reguliuoti kainas, turėti savo valiutą, biudžetą, daryti įvairias prekybines sutartis su užsieniu ir spręsti kitas vidaus problemas. Pagal naują įstatymą, žemė, gamtos turtai, transportas priklauso Lietuvai. Tačiau Maskva vis tiek sau pasiliko 11% įmonių, kas sudaro 7% visos industrijos. Iki įstaymo priėmimo Lietuva turėjo tik 10% visos savo pramonės. Tai labai didelis laimėjimas.

Pasiruošimas reformoms

Dr. Prunskienė, kalbėdama su vienu korespondentu, gana vaizdžiai apibūdino dabartinę Lietuvos ekonominę padėtį ir jos ateitį. Ji sakė: „Mūsų ekonomika sugebėjo šiaip taip vaikščioti ir apversta ant galvos, tai, apverčiant ant kojų, ji iš neįpratimo dar gali sverdėti, bet vis tiek į priekį žygiuos žymiai geriau".

Pastatyti Lietuvos ekonomiką ant tvirtų kojų, be abejo, bus labai didelis, rizikingas darbas. Tą gerai žino reformų planuotojai. Šiam svarbiam darbui pradėta ruoštis dar prieš įstatymo priėmimą. Neturint šioje srityje didesnės patirties, galima labai greitai padaryti nemalonias, daug kainuojančias klaidas. Reformų entuziastai guodžiasi, kad nepasisekimai bent dalinai bus kompensuojami laimėjimais.

Nuo ko pradėti?

Prieš akis turint tokį milžinišką darbą ir labai ribotus finansinius resursus, be abejo, reformų vykdytojai bandys nustatyti darbų prioritetą, t.y. kokius projektus ralizuoti tuojau ir kokius vėliau. Norėtųsi manyti, kad pirmoje vietoje išskirtinis dėmesys bus skiriamas žemės ūkiui, tikintis iš jo gauti didžiausias pajamas. Kaip iki šiol skelbiama, veik visi kolchozai ir valstybiniai ūkiai, jei neturi kokio fabrikėlio, negali suvesti galo su galais. Susidariusius nuostolius reikia padengti iš kitų šaltinių. Didžiausios nepasisekimų kliūtys yra bene dvi: sovietinio komunizmo archajinis biurokratizmas ir labai išgverusi žemės ūkio technika. Mašinoms nuolatos gendant, labai sunku gauti atsarginių dalių. Ūkio darbų laiku neatlikus, susidaro dideli nuostoliai. Paskutiniąją kliūtį bus nelengva įveikti ir atgavus ekonominį savarankiškumą.

Būtų idealu, jei visas ūkio mašinas, įskaitant ir traktorius bei kombainus, pradėtų gaminti patys lietuviai. Šis reikalas labai rimtai buvo svarstomas praėjusią vasarą, Lietuvos Aukščiausiai tarybai priimant žemės reformos arba, kaip ten oficialiai sakoma, valstiečių ūkio įstatymą. Pirmas žingsnis, žinoma, būtų geros gamyklos pastatymas. Lietuvos inžinieriai, susipažinę su industrinių kraštų tokios rūšies gamyklomis, jį gerai suprojektuotų, užsienio firmos noriai ir greitai pastatytų. Tik reikia nemažos krūvos pinigų. Lietuvai juos sukrapštyti šiuo metu būtų labai sunku. Į pagalbą turėtų ateiti išeivijos lietuviai. Ši našta, susilaikius nuo mažiau Lietuvai reikalingų objektų pirkimo, gal ir būtų pakeliama. Projektą įvykdžius, pajustume malonų pasitenkinimą, o gal net pasididžiavimą. Gamyklos konvejeriams sukantis, nemažai žmonių turėtų darbo, ūkininkai padidintų derlius. Žemės ūkio produktų atliktų ir eksportui. Investuoti doleriai bematant duotų pelno. Valdžia galėtų panaudoti kitų projektų realizavimui. Šiuo metu Lietuvoje plačiai kalbama ir apie tekstilės pramonės išplėtimą, ypač geros kokybės vilnonių medžiagų gamybą. Jai įmonę galėtų pastatyti „kanadiečiai". „Australams" tektų paremti lengvosios industrijos plėtimą. Šiuo atžvilgiu mums pavyzdžiu turėtų būti Suomija, kuri gyventojų skaičiumi ne ką didesnė už Lietuvą ir ne ką geresnėje padėtyje su žaliavomis, o jau gana plačiai eksportuoja ir automobilius.

Manytume,kad minėti planai turėtų būti vykdomi ne pagrindiniuose fonduose sukauptais pinigais, o naujomis išeivijos aukomis. Kol Lietuva tebėra okupuota, liesti tuos fondus būtų gana didelė rizika, o be to, ir jų statutai neleidžia to daryti.

Naujakuriai

Paskelbus žemės reformos įstatymą, be kolchozų ir valstybinių ūkių atsirado vadinami laisvieji ūkininkai. Nuostabu, kad norinčių žemę gauti skaičius buvo žymiai mažesnis, negu Aukščiausioji Taryba tikėjosi. Kodėl? Pirma, ano meto sąlygose įstatyme nebuvo galima įrašyti, kad žemė, kaip buvo nepriklausomybės laikais, atiduodama pilnon nuosavybėn. Daryk su ją, ką nori: dirbk, perduok, išnuomok, padovanok. Antra, iš valdžios įsikūrimui sunku gauti reikiamos finansinės paramos.

Nežiūrint visko, apsukriausi, drąsiausi, darbščiausi valstybinių ūkių darbininkai panūdo įsigyti nuosavus ūkius. (Pagal įstatymą jie negali būti mažesni kaip 10 ir didesni kaip 80 hektarų. Norint verstis smulkiosiomis žemės ūkio šakomis — sodininkyste, daržininkyste — gali gauti ir 2 hektarus). Pradėta būkštauti, kas atsitiks su visuomeniniais ūkiais, iš jų pasitraukus geriausiems darbininkams.

Naujos sovietinės mašinos, ypač jas perkant privatiems reikalams, gana brangios. Todėl naujakuriai puolėsi prašyti visuomeninių ūkių vadovų, kad jiems žema kaina perleistų į lauką nurašytas žemės ūkio mašinas, įskaitant ir traktorius. Jas paskubomis remontavosi ir naudojo įsigytuose ūkiuose.

Sutinkant New Yorke Nijolę Sadūnaitę, kurią pakviete prel. Jonas Kučingis iš Los Angeles. Iš kairės: religinės šalpos izd. M. Skabeikienė, vedėjas kun. K. Pugevičius ir Nijolė Sadūnaitė.

Betgi reikia nepamiršti, kad laisvųjų ūkininkų skaičiui didėjant, tie laužai sutirps ir reikės pirktis naujas mašinas. Pirmieji naujakuriai vieni pasuko į raguočių auginimą mėsai, kiti į pieninkystę, treti į mišrų ūkį.

Ekonominių reformų planuotojams norint, kad privatūs ūkiai sparčiau plistų, pirmas uždavinys bus žemės reformos įstatymą pakoreguoti taip, kad žemė pereitų pilnon naujakurio nuosavybėn. Antra, teks ieškoti resursų greitam naujakurių įsikūrimui. Kurį laiką veiks kolchozai, valstybiniai ūkiai, privatininkai. Tik laikas parodys, kuri iš tų trijų ūkininkavimo formų yra geriausia. Ji, be abejo, ir pradės dominuoti.

Kitos bėdos

„Mūsų visuomenėje vyksta ištiso socialinio luomo genocidas. Senstančiam, ligų kamuojamam organizmui reikalingas geros kokybės bei vitaminingas maistas. Ką gauna senelis už savo 30-50 ar net 70 rublių, juoba, kad dalis tų pinigų išleidžiama vaistams". Taip rašoma Kauno tiesos 176 numeryje. Estų apskaičiavimu minimalios pajamos asmeniui turėtų būti 125 rubliai mėnesiui. Žemiau skurdo ribos gyvenančių Lietuvoje yra šimtai tūkstančių. Norint jų gyvenimą bent kiek pagerinti, bus reikalinga ir visuomenės pagalba. Savo paslaugas jau pasiūlė dvi katalikiškos organizacijos: „Caritas" ir „Patria". Pastaroji yra studentų medikų korporacija. Jos registruoja pagalbos reikalingus ir prašo pavienius žmones bei organizacijas, kad aukas siųstų į specialią banko sąskaitą. Už sukauptus pinigus bus nuperkami maisto talonai, su kuriais vargšai galės pavalgyti bet kurioje valgykloje.

Nemažai išlaidų pareikalaus transporto pagerinimas, Klaipėdos uosto modernizavimas, turizmo plėtimas. Jau yra paruoštas Lito projektas. Jis nebus keičiamas valiuta, o vartojamas tik apsaugai nuo masinio Lietuvos prekių išgrobstymo. Visokių kraštų atėjūnai Lietuvoje galės nusipirkti prekių tik tiek, kiek jie už savo valiutą banke gaus litų.

Kad sumažintų išlaidas, lietuviai, latviai, estai planuoja pinigus spausdinti vienoje spaustuvėje. Lietuvoje veiks tik vienas bankas. Visi trys Pabaltijo kraštai planuoja turėti bendrą rinką. Vėliau darys žygius įsijungti ir į Vakarų Europos rinką.

Dabar nepaskelbus ekonominio savarankiškumo įstatymo, į Lietuvą su įvairiais pasiūlymais bei informacijos tikslais pradėjo lankytis vokiečiai, japonai, belgai. Dabar „biznierių" skaičius žymiai padidėjo. Ryšiai mezgami ir su Amerikos bei Kanados firmomis. Nėra abejonės, kad ilgoką laiką įvairiomis sutartimis Lietuva bus surišta ir su Sovietų Sąjunga.

Vykstant stipriems politiniams bei ekonominiams pasikeitimamas, o ypač nusimetant komunistinį jungą, įvairūs kraštai (Lenkija, Vengrija, Rumunija, Čekoslovakija) iš industrinių valstybių gauna stambias subsidijas, pašalpas, paskolas, prekybinius palengvinimus. Šia privilegija, jei greitai ir aktyviai bus reaguojama, greičiausiai galės pasinaudoti ir Lietuva, nes ir ji keliasi iš ekonominių griuvėsių.

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

21

Automobilis pajudėjo ir pasileido šalutinėmis gatvėmis į Aleksotą. Netrukus jau važiavome Veiverių plentu. Įkopus į kalną sustojom. Ponas Kairys buvo išbalęs ir visas virpėjo. Supratau, kad jis sustojo norėdamas man ką tai pasakyti ar paaiškinti. Jolanda prisiglaudė prie manęs ir tylėjo, kaip pelė.

— Įgulų rusams nepakako. Šiandien naktį gautas ultimatumas jų įsileisti daugiau. Lietuvos laisvė pavojuje. Vyriausybė visą naktį posėdžiavusi ultimatumą priėmė. Kariuomenei įsakyta nesipriešinti. Prasidėjo suėmimai. Prezidentas pasitraukė arčiau sienos... Triumfuoja Algis. Žydės Lietuva, — trumpais sakiniais aiškino ponas Kairys.

— O kur mes? — paklausiau.

— Kol kas traukiamės arčiau sienos. Žiūrėsime — jei bus reikalas kelsimės ir per sieną. Žinoma, tavo valia, Antanėli, aš čia niekuo dėtas, bet man svarbu gyvam likti. Neboju nieko. Palikau namus. Viską. Gyvybė man pirmoje vietoje.

Jolandos akyse spindėjo ašaros. Ji pamainom žiūrėjo į mane ir į susijaudinusį tėvą. Man vis dar tylint, apsikabino ir verkdama tarė:

— Tu dar abejoji, Antanėli?

— Raminkis, — sudraudė tėvas.

Man reikėjo ką nors sakyti. Pro šalį vis zujo mašinos, pilnos civilių ir kariškių. Protarpiais motociklais švysteldavo policininkai. Užė galvoj. Jutau, kad trūkčioja mano žandikauliai. Jolanda tebebuvo akis įbedus į mane. Aš žinojau, ko ji laukė. Žinojau, kokio atsakymo laukė ir ponas Kairys. Aš vis negalėjau pratarti žodžio. Gerklėje kažin koks vatos gniužulas buvo įstrigęs. Prieš akis vėl atgimė tėviškė. Pakvipo vėl šienas, subangavo nulinkusios varpos. Tolumoje mačiau supiltą motinos kapą. Pasakyt man, kad aš lieku, būtų tas pats, kas tėkšt šiems bičiuliams į veidą. Aš gi beprotiškai mylėjau Jolandą. Širdyje buvo ir kita didelė meilė — meilė savo kraštui. Nejaugi — maniau tada — nelaimei ištikus lengvapėdiškai galiu palikti kraštą nežiniai ir kaip bailus zuikis pabėgti. Man gi joks asmeniškas pavojus negresia. O gal aš jo nepramatau ir dar nejaučiu. Žinojau, kad savo tylėjimu erzinau mielus žmones. Jutau, kad jie žino, kad nenoriu nei likti nei bėgti. Pagaliau ryžaus:

— Algio gadynė, — buvo mano pirmieji žodžiai — gal dar nedarykim staigaus sprendimo. Palaukim?

— Negaliu, Antanėli, negaliu — aš turiu tikras žinias, kad tuoj pat būsiu areštuotas.

— Už ką?

— Taigi. Atsakyk man? Revoliucija...

— Gal?.. — prataręs vėl stabtelėjau — gal, sakau, tik judu pasitraukite, o aš vėliau atsirasiu? Kol kas dar nieko nėra aiškaus?

— Antanėli!..

— Gerai. Visi važiuojam — tariau užtikrintai, bet su skausmu širdyje.

Jolanda prilipo prie manęs kaip lapas. Jos švelniais skruostais riedėjo ašaros ir ji šnabždėjo:

— Aš žinojau, aš žinojau, kad tu manęs nepaliksi...

Po pusdienio jau buvome arti sienos. Pasienyje matėsi įvairių pabėgėlių. Visų veidai buvo lyg žemėmis apnešti. Sustojom mažam viešbutyje. Gyvenome viename kambaryje visi trys. Jolandai užleidome lovą, o mudu su ponu Kairiu miegojom ant sofų.

Ten išbuvau arti dviejų savaičių. Kasdien klausydavaus radijo. Mūsų niekas netrukdė ir niekas nesiteiravo. Telefonu susisiekėm ir su Anastazija. Ir ten niekas mūsų neieškojo.

— Revoliucija virė. Algis. Man buvo labai įdomu sužinoti apie ji. Ką jis dabar daro? Svarsčiau, kaip iš čia man geruoju ištrūkti. Pagaliau ryžaus:

Ar nebūtų pravartu man porai dienų nuvykti į Kauną? Gal siekčiau ir Vilnių — reikia gi pagaliau išsiaiškinti padėtį, negalime čia mes tūnoti, kaip pelės, nieko nežinodmai — tariau vienų pusryčių metu.

— Gera mintis, Antanėli — pritarė man ponas Kairys.

— Neleisiu... — bumtelėjo Jolanda, bet jutau, kad ir jai toji nežinomybė nusibodo.

— Aš tuoj pat, apsisukęs, grįšiu — atsakiau.

Sutarėm. Rytojaus dieną jau leidausi į Kauną. Ponas Kairys paprašė, kaip sakė, matematiškai ištirti viską. Davė net pinigų, kuriuos ėmiau nenoromis. Buvau priverstas.

— Et vaike, nesirūpink su atidavimu. Aš jų turiu. Pagaliau gi čia visų mūsų tie pinigai...

Kaune atsiradau iš ryto. Visa stotis, sienos ir visos skelbimų lentos buvo nukabinėtos plakatais su raudonųjų vadų atvaizdais. Mokytojas, didysis vadas, gerovės nešėjas, tautų išlaisvintojas ir daugybė kitų liaupsinančių epitetų. Mano akys užkliuvo už didžiulio plakato, kuris vaizdavo laimingą senatvę. Kitame — raudonos vėliavos fone stambiom raidėm buvo įrašyta: „Liaudies eisena šiandien". Buvo nurodytos gatvės, kuriose liaudies eisena susirinks ir kuriomis gatvėmis išsities į paradinę, jau nebe Laisvės alėją, bet Stalino alėją ir patrauks į Petro Vileišio (parašyta gusarų) aikštę masiniam mitingui. Kaip keistai tada skambėjo žodis „mitingas". Viso to teatro pradžia pirmą valandą. Apsidairęs smukau sausakimšomis, kaip man dėjosi, gatvėmis namo. Šeimininkė net aiktelėjo,pamačiusi mane. Vaišino arbata, o aš jai pasakojau ką mačiau stotyje.

(Bus daugiau)

GORBAČIOVO PLANAS OKUP. LIETUVAI – VERGIJOS PANČIAI

JUOZAS VITĖNAS

Sovietų vadovas Gorbačiovas buvo atvykęs į okup. Lietuvą sausio 11 d. išsiaiškinti Lietuvos komunistų partijos atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos komunistų partijos. Tačiau lankymosi metu jis daugiausia kalbėjo apie Lietuvos atsiskyrimą. Paskutinę lankymosi dieną, sausio 13 d., jis Lietuvos komunistų veikėjams išdėstė savo planus dėl okup. Lietuvos ateities.

„Sovietų Sąjungos Komunistų partija ištikimai laikosi leninistinio tautų apsisprendimo teisės principo iki pat jų atsiskyrimo. Tai yra konstitucinis nuostatas. Jis yra įrašytas senojoje konstitucijoje, ir aš esu tikras, kad jis bus taip pat įtrauktas naujojoje. Mes neketiname atsisakyti šio svarbus principo. Jis yra labai svarbus mūsų daugianacionalinei valstybei".

Pagal Gorbačiovą, šį tautų apsisprendimo ar atsiskyrimo principą Stalinas buvo pažeidęs, skelbdamas tautų federaciją, bet įvesdamas unitarizmą. Nuo tokio stalinistinio federacijos modelio, sakė Gorbačiovas, yra „visai ir galutinai atsisakoma".

Tačiau, anot Gorbačiovo, leninistinė tautybių klausimo samprata šiuo metu yra susijusi su dabar vykstančia slinktimi į susijungimą, į pastangų derinimą ekonomikoje, moksle bei politikoje, ir tai neprieštarauja tautinio susipratimo bei tautinio apsisprendimo stiprėjimui, bet yra neatskiriamai su tuo susieta. Kaip pavyzdį Gorbačiovas paminėjo, jog jam buvęs Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing buvo pasakęs būti pasirengus susilaukti Vakarų Europos federacijos.

Čia Gorbačiovas sąmoningai ar neapgalvotai nuslepia faktą, kad pasauly ar Europoje vyksta laisvų, nepriklausomų, o ne okupuotų ar pavergtų valstybių susijungimas. Europos parlamentas ir Europos ekonominė bendrija yra laisvų valstybių jungimasis. Lietuva, kaip ir kitos sovietų pavergtos tautos, laisvo pasirinkimo neturi, ir todėl vykstančios slinkties į susijungimą taikymas okup. Lietuvai yra žmonių klaidinimas.

Nevykęs yra ir kitas Gorbačiovo pavyzdys dėl susijungimo. Jis sakė, jog „Komunistų partija pasisako už federaciją, kadangi ji igalina pasinaudoti trumpesniu keliu pasiekti tuos pačius tikslus, dėl kurių mes ir jūs nesiskiriame".

Taigi Gorbačiovas norėtų, kad lietuvių tauta, būdama pavergta, įsijungtų į sovietų federaciją kaip laisva tauta. Tai aiškiai neįmanomas dalykas. Tauta, būdama nelaisvėje, negali laisvai apsispręsti. Vergvaldis pirmiausia vergui turi duoti laisvę ir tik tada galės jis pasisakyti, ar jis nori grįžti į vergiją ar laisvai gyventi.

Kad Gorbačiovas nesirengia nuimti vergijos pančių nuo lietuvių tautos, rodo ne tik jo peršama federacija, bet ir dabartinė jo vykdoma politika. Jis sakė: „Kaip jūs žinote, antrasis liaudies deputatų suvažiavimas įpareigojo Aukščiausią tarybą skubiai nustatyti sąjungos ir respublikų kompetencijas, kad suverenumo klausimas galėtų būti išspręstas pagal konstituciją", tai yra, išspręsti klausimą, kurioje srityje sąjungos įstatymai turi pirmenybę prieš respublikos įstatymus.

Kaip žinome, vykdant šį nutarimą, buvo sudaryta vadinamoji konstitucinė komisija, kuri ir spręs šį klausimą. Lietuvos deputatai ir kiti priešinosi tokios komisijos sudarymui, bet jų mažuma negalėjo laimėti.

Lietuva, Latvija ir Estija jau anksčiau yra nutarusios, kad jų respublikose galioja tik tie Sovietų Sąjungos įstatymai, kurie neprieštarauja jų išleistiems įstatymams. Maskva yra pareiškusi, kad tokie nutarimai yra neteisėti, bet dėl jų nesiėmė jokių priemonių. Dabar, konstitucinei komisijai nustačius įstatymų galiojimo pirmenybę, respublikos turės vykdyti jos nutarimą, o jei nevykdys, respublikų pareigūnai galės būti baudžiami. Tokiu būdu vėl galės prasidėti įkalinimai bei trėmimai už Sovietų Sąjungos įstatymų nevykdymą.

Tai šitokią federaciją Gorbačiovas perša lietuviams. Iš tikro, ji bus jiems primesta. Gorbačiovas tai aiškiai pasakė: „Kiek aš žinau, partijos ir Aukščiausios tarybos vadovų dauguma pritaria tam (federacijai), ir todėl taip bus". Tai rodytų, kad Lietuvos buvimas sovietų federacijoje jau yra Kremliaus nuspręstas.

Tačiau Gorbačiovas žino, kad lietuviai nenori tokios federacijos ir siekia iš jos pasitraukti. Todėl Gorbačiovas, matyt, nenorėdamas sudaryti įspūdžio, kad federacija Lietuvai bus primesta, sakė: „Spręskite patys savo problemas ir savo argumentus pateikite ant federalinio apvalaus stalo, o mes ryšium su tuo turėtume paskubinti parengimą įstatymo del sąjunginės respublikos pasitraukimo iš Sovietų Sąjungos ir jos apsisprendimo".

Toliau Gorbačiovas taip pažymėjo: „Sovietų komunistų partija savo plenumuose bei suvažiavimuose svarstys ir spręs sąjungos reikalus bei politinius klausimus, kaip perestroika turėtų būti vykdoma, o draugas Brazauskas tuo metu skaitys laikraščius siekdamas patirti, ką mes nutarėme ir koks Lietuvos likimas ryšium su tuo turėtų būti".

Tai rodo, kad Lietuvos likimą ir toliau spręs sovietų komunistų partija, o ne lietuvių tauta, ir kad visos kalbos apie tautų apsisprendimą bei referendumo vertę yra tuščios. Okup. Lietuvos veikėjai tai gerai supranta, ir todėl pasisako prieš referendumą. Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio vadovas Vyt. Landsbergis referendumo įstatymo rengimą pavadino „propagandine apgaule įtikinti žmonėms, jog tai yra kažkas nauja ir progresyvaus". O persitvarkiusios Lietuvos komunistų partijos politinio biuro narys Romualdas Ozolas taip pasakė: „Kai šis įstatymas bus parengtas ir priimtas, jis galbūt nustatys tiek daug sląygų, kad pasitraukti (iš Sovietų Sąjungos) beveik bus neįmanoma. Tai yra niekas daugiau, kaip bandymas apgauti Lietuvos žmones".

Iš tikro labai svarbus referendumo įstatymo punktas bus dėl balsuotojų procento referendumui laimėti. Okup. Lietuvos Aukščiausios tarybos priimtas referendumo įstatymas numato, kad tam užtenka paprastos balsų daugumos. Kadangi 80 procentų Lietuvos gyventojų sudaro lietuviai, tai atrodo, kad jie galėtų referendumą laimėti, jei Lietuvon nebūtų daugiau prigabenta rusų kolonistų ar atsiųsta daugiau karių, kuriems būtų leista balsuoti. Tačiau Latvijai, kur latviai yra mažumoj, ir Estijai, kurios padėtis ne ką geresnė, referendumas gali būti pražūtingas. Todėl jau vien dėl tos priežasties pabaltiečiams referendumas yra nepriimtinas. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio veikėjai nurodo, kad atsiskyrimo įstatymo teisėtumo pripažinimas automatiškai reikštų, kad Sovietų Sąjunga turi pagristų teisių į Lietuvą. Sąjūdžio tarybos narys, „Gimtojo Krašto" laikraščio redaktorius komunistas Algimantas Čekuolis pasakė, kad Gorbačiovas siūlo priimti divorso įstatymą,nors Lietuva niekada nelaikė savęs susituokusia. O vadovas V. Landsbergis taip išsireiškė: kas buvo pavogta, turi būti sugrąžinta.

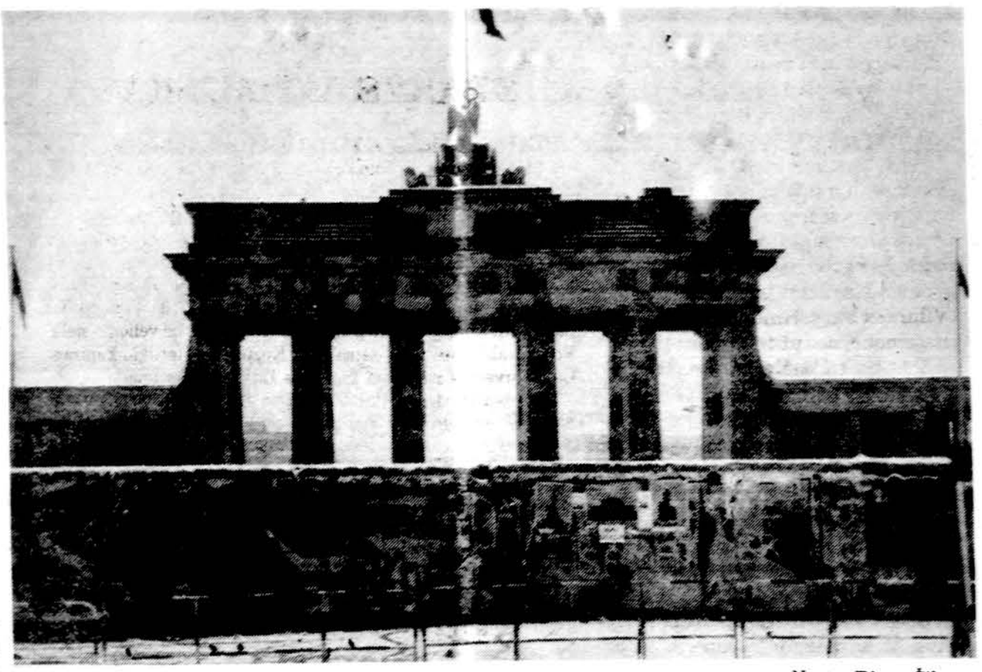

Brandenburgo vartai ir visa aprašinėta Berlyno siena. Nuotr. **Rimo Čikoto**

PRIE BERLYNO SIENOS

1989 metų gale Aidas Antanaitis ir aš, žinodami, kad svarbūs įvykiai vyksta prie Berlyno sienos, nutarėme ten nuvažiuoti ir patys pamatyti.

Važiavome traukiniu. Jau prieš Berlyną žemė buvo dengta sniegu. Miestą pasiekėme ankstų rytą. Susiskambinom ir susitikom su Aido pažįstama ir tada požeminiu traukiniu nuvažiavome prie Berlyno sienos Brandenburgo vartų. Čia buvo smagi atmosfera. Žmonės džiaugėsi nauja laisve ir buvo labai draugiški. Grojo orkestras. Visa siena aprašinėta. Pastebėjom didelių raidžių užrašą „Freedom for the Baltic States". Šie žodžiai jau buvo apkapoti. Kitur skaitėme: „V-16 says Freedom for Lithuania". Žinojome, kad tie žodžiai kalba ir už mus. Daug žmonių kapojo sieną. Mes irgi norėjome parsivežti sienos suvenyrų ir jų prisirinkome.

Turėjau progą pažiūrėti į Rytų pusę ir padaryti porą nuotraukų. Skirtumas didžiausias – nė vieno žmogaus, o tik 2 kareiviai vaikščiojo palei sieną. Nebuvo jokių užrašų ant sienos.

Palikę sieną dar apžiūrėjom miestą, o tada važiavome atgal į Vasario 16 gimnaziją.

Rimas Čikotas

EUROPIETIŠKOS NUOTRUPOS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Pagaliau britai neteko kantrybės, kreivokai žiūrėdami į kunigaikščio Andriaus ir žmonos „Fergie" gyvenimą, kadangi kunigaikštienė, užmiršdama stiprią ūkinę krizę, beprotiškai mėto pinigus. Ir nevien tik piniginiai reikalai aštriai palietė salos gyventojus, bet taip pat ir pereitais metais abiejų atostogos Australijoje, paliekant ką tik gimusią dukrą vaikų auklės priežiūrai.

Negana to. Kaip rašo bulvarinis laikraštis „Today" D. Britanijos piliečiai su nepasitenkinimu žiūri į „Dallas" panašius rūmus, statomus netoli Windsoro (Vakariniame Londone), kurių kaina siekia beveik 7 mil. dol. Dvidešimtketurių kambarių vidų įrengia JAV architektai, pavyzdžiu imdami 18 š. Oxfordo turtuolio namą. Be to, kungaikštienė neužmiršo taip pat plaukymo baseino, teniso aikščių ir kitų pramoginių įrengimų.

Laikraštis sukritikavo princo Andriaus ir jo žmonos skonį juo labiau, kad šie rūmai statomi gamtos apsaugos aplinkoje. Be to, šių rūmų apsauga mokesčių mokėtojams metuose kainuos apie 400 tūkst. dol., kadangi 24 val. apsaugai reikės trylikos policininkų.

Prie viso to dar prisidėjo viešnagė Dėdės Samo žemėje, grįžtant su 53 lagaminais. Kitas bulvarinis laikraštis rašo, kad apsipirkimui „Fergie" New Yorke išleido beveik 45 tūkst. dol.

Jos asmeniškas šūkis – sako „Mail" laikraštis – imk viską, kas yra galima. Tuo tarpu dėl ūkinės krizės daugumas gyventojų turi stipriai suspausti diržus, ieškodami moralinės paramos karalienės rūmuose.

* * *

Sovietų automašinų pramonės min. N. Puginas bei Italijos „Fiat" koncerno atstovas Maskvoje pasirašė sutartį, leidžiančią italams įrengti Elabugoje (1000 km į pietus nuo Maskvos) mažų „Fiat Panda" auto mašinų gamybą. Pirmos automašinos numatomos išleisti pabaigoje 1993 m. Šių nedidelių, tik 3.45 m. ilgio ir apie 150 km. greičio „joint venture" mašinų gamyboje sovietai bus atstovaujami 70%, o italai 30% kapitalu. Tai jau antras Italijos kojų įkėlimas į Sov. Sąjungos automašinų gamybą, nes jau 1966 m. Togliattigrade jie pradėjo „Fiatų" gamybą. Vokiečių televizijoje taip pat teko matyti Maskvoje italų įrengtus „pizza" restoranus.

Šiandieną t.y. lapkričio mėn. 29 d. vokiečių spauda pranešė, kad aukščiausioji taryba Maskvoje balsų dauguma nuo sausio mėn. 1990 m. leido Lietuvai, Latvijai ir Estijai ekonominę savivaldą. Radijas šią žinią pranešė dieną anksčiau.

* * *

Kristaus gimimo šventės proga Vakarų Vokietijos darbdaviai savo darbininkams moka kalėdpinigius, kurių dydis priklauso nuo darbininko ištarnauto laiko įstaigoje ar įmonėje bei nuo gaunamo jo mėnesinio bruto atlyginimo.

Negaliu nurodyti kiekvieno darbininko ar tarnautojo kalėdpinigius, imdamas pavyzdžiu vieno tarnautojo mėnesinį atlyginimą, kartu atžymėdamas jam daromus įvairius atskaitymus.

Pvz. tarnautojo atlyginimas yra 4,500 m. bruto (tai labai geras atlyginimas. Lapkričio mėn. 29 d. 1 JAV dol. = 1 m. ir 78 pf.) Jis įstaigoje išdirbo 6 metus. Tad kalėdinis priedas bus 65% jo mėnesinio bruto atlyginimo t.y. 2,925 m. Viso, jo bruto pajamos už tą mėnesį sieks 7,425 markes. Tačiau iš tos sumos yra tokie atskaitymai: pajamų mokestis – 1,219 m. (vedęs, vienas vaikas), įnašas Bažnyčiai – 105.21 m., ligonių kasa – 370.28 m. (tiek pat primoka darbdavys, senatvės pensija – 700.34 mn. (tiek pat darbdavys), bedarbės – 161.04 (tiek pat darbdavys). Tokiu būdu, už tarnautojo darbą lapkričio mėn. (kalėdinis priedas mokamas lapkričio mėn.) darbdavys išmokėjo ne 7,425 m., bet 8,656.66 m.

Įnašus katalikų ir evangelikų Bendrijoms darbdaviai atskaito automatiškai, persiųsdami vyskupijoms. Tik šios dvi konfesijos oficialiai pripažįstamos valstybės. Tik oficialus išstojimo raštas iš Bendrijos suteikia teisę nemokėti šio bažnytinio įnašo.

Šv. Mišių rinkliavoje vokiečiai paprastai į krepšelį įmeta markę ar pfenigius, kadangi kungai už pastoracinį darbą yra atlyginami vyskupijų. Tik ypatingose rinkliavose – bažnyčios remonto, misijų ir kt. reikaluose, tikintieji aukoja žymiai daugiau.

Atrodo, kad tai bus mano paskutinis šiemetinis pranešimas iš Europos. Tad, švenčių proga, sveikinu redakciją, administraciją, visus skaitytojus, ypač brolius ir seses vilniečius Chicagoje, Toronte, Hamiltone, linkėdamas, kad Kristaus prakartėlė Betlejuje sustiprintų mūsų tėvynės laisvės atgimimą.

Koks dorojo žmogaus laimėjimas? Jis moka nugalėti polinkius ir seka kelią, kurį jam nurodo protas, sąžinė; jis pildo savo pareigas, laikosi tvarkos, ir niekas negali jo išmušti iš to kelio.

J. J. Rousseau

CLASSIFIED GUIDE

DĖMESIO! Nuo lapkričio 11 d., skambindami į Chicagos priemiesčius, vartokite **„area code" (708).**

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **767-0600** arba **778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One stop Real Estate

FOR SALE

Property on Lk Winnebago, Tn of Van Dyne, Fond du Lac Cty, Wi. 100 Ft. Lk Frontage on a 100x 767 lt, Lvg Rm, Kitchen, Lndry Room, bath and 2 bdrms. Approx 1,532 sq. ft. lvg area, 2 enclsd additions, 1 cr garage—Yr round home on a great lake. **Call AC708-297-8437 (Des Plaines, IL)**

HELP WANTED

Ieškoma moteris prižiūrėti ligonę Floridoje. Vyras lietuvis, ligonė lenkų kilmės. Skambinti vakarais, 7-8 v.v. „collect", **tel. 1-904-245-8017.**

Ieškoma pensininkų pora, kurie norėtų gyventi Floridoje, name su baseinu, netoli jūros. Atsilyginant užtai, reikėtų prižiūrėti sodą ir namus. **Skambinti: (305) 492-8164.**

FOR SALE

Parduodami vargonai Hammond firmos, 600 dol. Kreiptis: tel. **(312) 776-4595 rytais 6-12 val., vakare 6-10 val.**

"ATTENTION — GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from $100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Buyers Guide. **1-602-838-8885 Ext. A 7765."**

FOR RENT

Apartment for Rent, vic. Marquette Park 2nd fl., 4 rms; semi-furnished; heated; $350 mo. **Call (708) 425-1743 after 5 p.m.**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS **GREIT PARDUODA**
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

Iš savininko, ne per namų pard. agentus, ieškau pirkti gero namo Marquette Parko apyl., tarp California ir Pulaski, 2-jų arba 3-jų butų. **Skambinti 161-469-2286.**

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Namas apžiūrėjimui
Sekmd., vasario 4 d. 1-4 v. p.p.
6210 S. Major
6 kamb., 30 metų, 3 did. mieg. mūrinis; valg. kamb. daug spintelių, TV kamb.; aluminio apdaila; naujai įvest elektra; galima pasidaryti 4-tą mieg. St. Syms parapija. Geras pirkinys. Skambinkite dabar.

No. 623—63 St. & Karlov Ave.
2 butai. Karališkas! Visas mūrinis su 3 mieg. kamb. kiekv. bute. Atremontuota virtuvė ir vonia; 3 kamb. rūsyje išnuomojimui; 2 auto. mūrinis garažas. Naujai įvesta elektra ir vandens šildymas; labai švarus. Skambinkite dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
(312) 434-7100

LITHUANIA MY HERITAGE
Edite by **Vladas Vijeikis**
Knyga anglų kalboje, pagrindinės žinios apie Lietuvą, 1300 iliustracijų, 400 psl. Leidinys didelio formato, kietais viršeliais, gražiai išleista **„Tėviškėlės"** leidyklos Chicagoje, 1989 m. Spaudos darbas ViVi Printing. Tai graži dovana įvairiomis progomis. Kaina su persiuntimu 22.75 dol. Illinojaus gyventojai dar prideda 1.60 valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
„DRAUGAS"
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DĖMESIO IEŠKOME LIETUVIŠKO MENO!
Baltimorės Lietuvių Festivalio komitetas ieško menininkų norinčių prisijungti prie šio festivalio. Festivalis įvyks š.m. birželio 2-3 d. Baltimorės Festivalio salėje.
Jei norite išsinuomoti prekystalį savo lietuviškiems drožiniams, paveikslams, rankdarbiams, lėlėms ir kt. skambinkite **Elei Oklenei, tel. (301) 242-3112.**

KELIAS Į AUŠROS VARTUS

E. RINGUS

Neatrodo, kad lenkų mažumos negatyvus elgesys šiuo Lietuvai svarbiu momentu būtų tik vietinio elemento išdava. Nors kai kurie intelektualų pareiškimai ir pripažįsta Vilnių Lietuvai, tačiau yra daug abejonių dėl jų nuoširdumo ir patikimumo. Todėl gal vertėtų čia prisiminti lenkų pastangas vėl pagrobti Vilnių 1944 metais. Apie tai 1984 metais vienas iš dalyvių (I. Evdman) išleido Londone savo ir kitų prisiminimus knygoje „Droga do Ostrej Bramy" (kelias į Aušros Vartus). Šis projektas buvo aprobuotas lenkų vadovybės Londone 1944 metais birželio 12. Vilniaus užėmimas turėjo parodyti rusams ir Vakarų vadams lenkų pretenzijas į šią sritį. Tuo metu sovietų kariuomenė jau buvo netoli Minsko. Hitleris įsakė ginti Vilnių iki paskutinio kareivio. Tam tikslui padidinta įgula ir vietos gyventojai varomi statyti apkasų. Vokiečių karinė ir civilinė vadovybė (Hingst) posėdžiauja be pertraukos, keičiamas apsaugos vadas, nes Vilnius yra paskutinis atsparos taškas prieš Prūsų sieną. Rusų kariuomenė nesulaikomai veržiasi į vakarus. Liepos 5 dieną jau tik 70 km nuo Vilniaus. Miesto gyventojai masiškai bėga iš miesto. Lenkai nutaria pulti Vilnių liepos 7 dieną.

Staigus rusų priartėjimas privertė lenkų partizanus pradėti savo antpuolį viena para anksčiau. Todėl veiksmai prasidėjo liepos 6 dieną 12 val. Patekę į smarkią vokiečių ugnį, iš sustiprintų bunkerių ir aviacijos apšaudomi, po kelių valandų puolimą lenkai atšaukė. Kaip ir vėliau prie Varšuvos, rusų lėktuvai puolimo metu nepasirodė, nors prieš tai stipriai miestą bombardavo.

Analizuodamas nesekmę, autorius pripažįsta, kad pats projektas ir jo vykdymas buvo nelabai logiškas ir silpnai paruoštas. Apklausinėjimas po karo buvusių operacijos dalyvių įrodė, kad nemaža dalis karininkų ir kareivių į Vilniaus užėmimo planą žiūrėjo nepalankiai. Autorius mano, kad dėl šios priežasties didelis skaičius partizanų „pavėlavo". Kitas autorius, parašęs netgi disertaciją Varšuvos universitete apie lenkų partizanų veiklą Vilniaus krašte, aiškina, kad pats puolimo planas buvo blogai paruoštas. Netgi pats antpuolis prasidėjo iš rytų kur vokiečiai buvo geriausiai įsitvirtinę. Dalinys, kuris turėjo sunaikinti lėktuvus Kirtimų aerodrome, laiku neatvyko.

Liepos 6 dieną 10 val. ryte rusų tankai pasirodė netoli Vilniaus. Kova dėl Vilniaus tęsėsi tris dienas ir liepos 13 d. rusai vėl užėmė Vilnių. Taip Vilnius aštuonioliktą kartą savo istorijoje perėjo į svetimas rankas. Lenkai visokiomis priemonėmis norėjo būti miesto šeimininkais, tačiau rusai neleido. Policininkais paskyrė savo partizanus iš Rūdninkų miškų, nuimdavo lenkiškas vėliavas nuo Gedimino pilies bokšto, visaip provokavo uniformuotus lenkų partizanus. Didžiausias smūgis pagal dalyvių pasisakymus buvo, kai rusų tankai pastojo kelią lenkų kuopai, norinčiai paraduoti viename Vilniaus priemiestyje. Tuo tarpu kitą dieną Gedimino gatve marširavo lietuvių partizanai, dainuodami lietuviškas dainas.

Po kelių dienų rusai pakvietė į svečius lenkų partizanų vadus ir vietoj vaišių visus uždarė rūsiuose, o eiliniai kariai išsibarstė po Vilnijos girias ar grįžo į savo gimtines. Atrodo, kad Vilniaus eksperimentas lenkų nepamokė, nes už trijų mėnesių pakartojo tą pačią klaidą, tik jau stambesniu mastu, Varšuvos sukilime.

OMAHA KELIAS Į CHICAGĄ

Amoco bendrovės gyvybės apdraudos vienetas — Omaha Insurence — parduota North American bendrovei, kuri yra Chicagoje ir todėl Omaha bendrovė bus perkelta į Chicagą.

KVIEČIAMI CHICAGOS ŽURNALISTAI IR AKTYVŪS SPAUDOS DARBUOTOJAI

Mūsų tauta per gruodą, per dideles kliūtis keliasi į laisvę. Organizuojasi laisvai, nepriklausomai veiklai ir ok. Lietuvos žurnalistai. Šių metų sausio mėnesį jau oficialiai atsikūrė ok. Lietuvos Žurnalistų sąjunga, kaip Lietuvos respublikos metų Žurnalistų sąjungos tradicijų natūrali paveldėtoja. Ok. Lietuvos Žurnalistų sąjunga organizuoja lietuvių žurnalistų forumą šių metų vasarą birželio pabaigoje - liepos pradžioje, kviečia atvykti ir pasaulio lietuvius žurnalistus. Ok. Lietuvos žurnalistų balsas tenelieka balsas tyruose!

Kviečiami Chicagos žurnalistai, buvę skyriaus nariai ir aktyvūs spaudos darbuotojai burtis, veikti ir tiesti kolegišką ranką ok. Lietuvos žurnalistams.

Organizacinis susirinkimas įvyks vasario 3 d. 2 v. p.p. „Laisvosios Lietuvos" redakcijos patalpoje, 2618 West 71 St.

Žurnalistų organizatoriai

A.†A.
MARIJAI CIBIENEI

Amžinybėn iškeliavus, jos liūdinčiai seseriai VERUTEI ir svainiui KULBOKAMS, sūnums su šeimoms ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Juozas Lekas
Kazė ir Stasys Lazdiniai
Vanda ir Juozas Gasperai

Mielai Krikšto Mamai

A.†A.
ADELEI ŠAPOKIENEI-SUDIKIENEI

mirus, jos dukrą dr. ALDONĄ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Rimas Juzaitis su šeima

A.†A.
JUOZUI TAMULIUI

mirus, jo žmonai mielai RUŽENAI, sūnui ARVYDUI, marčiai AUDRONEI, anūkams ANDRIUI ir ALEKSANDRUI, Lietuvoje gyvenančiai seseriai MARYTEI GUSTIENEI ir jos šeimai bei kitiems giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Valė Točilauskienė ir
Janina Liškevičiūtė

A.†A.
JUOZUI TAMULIUI

mirus, jo žmonai RUŽENAI, sūnui ARVYDUI, marčiai AUDRONEI, vaikaičiams ANDRIUI ir ALEKSANDRUI, seseriai su šeima Lietuvoje ir kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Kazys Lukaševičius ir
duktė Birutė su šeima

A.†A.
BRONIUI GALINIUI

Amžinybėn iškeliavus, nuoširdžiai užjaučiame giliai liūdinčią dukrą GIEDRĘ, žentą GIEDRIŲir vaikaitį NEMŪRĄ PENČYLUS.

Roma ir Gediminas Bielskai
Danguolė ir Pijus Bielskai su šeimomis

A.†A.
STASYS ŠARAUSKAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1990 m. sausio 29 d., 10:30 val. ryto, sulaukęs 73 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kelmėje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, vasario 1 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 2 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Laidotuvėmis rūpinasi Lietuvos Dukterų draugija.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. (312) 476-2345.

A.†A.
FELIKSUI MACKEVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdesyje likusius žmoną JADVYGĄ, sūnų ANTANĄ, dukterį VIOLETĄ, seseris KAZĘ ir TERESĘ Lietuvoje, seserį VERONIKĄ Kanadoje ir jų šeimas.

Alicija, Henrikas ir Stepas Soliai

Florida

A.†A.
ANTANINAI JONYNIENEI

iškeliavus į Amžinybę, dukroms RINGAILEI ZOTOVIENEI ir RASAI PUKŠTIENEI, sūnui VYTENIUI bei jų šeimoms reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

P. Budininkas — *A. Staškūnienė*
B. B. Oniūnai — *A. H. Soliai*
A. A. Pilipavičiai — *D. R. Valodkai*
L. Skripkutė — *H. Žitkienė*

Mūsų mielą narę

A.†A.
JULIJĄ VENCKIENĘ

malda palydime į Amžinąjį Poilsį. Liūdintiems giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Lietuvos Dukterų draugija

Liūdime mūsų mielos narės

A.†A.
JADVYGOS DUBINSKIENĖS

Skausme likusį vyrą ir artimuosius guodžiame.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.
ELŽBIETAI PABEDINSKAITEI

Lietuvoje mirus, jos broliui, mūsų klasės draugui, KAZIUI PABEDINSKUI reiškiame gilią užuojautą

Albina Dumbrienė
Amelija Baleišienė

A.†A.
EZLBIETAI PABEDINSKAITEI

Lietuvoje mirus, jos broliui KAZIUI PABEDINSKUI reiškiu gilią užuojautą.

Emilija Meškauskienė

A.†A.
JOSEPHINE DAUŽVARDIENĖ
Buvusi Lietuvos Gen. Konsulė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1990 m. sausio 29 d., 11:30 val. ryto, sulaukusi 85 m. amžiaus.

Gimė Worcester, Mass.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Peter, marti Dolores; anūkai: Peter, Michael su žmona Mary, Jomarie su vyru Donald, Daniel, Paul, Matthew, Marian; penki proanūkai; mirusio sūnaus Fabian žmona Shirley su vaikais Heather ir Jonathan; brolis Algirdas Rudis su sūnumi Alex, sūnėnas James Rudis.

Velionė buvo sesuo a.a. dr. James Rudžio ir žmona a.a. dr. Petro Daužvardžio, Lietuvos Gen. Konsulo.

Velionė buvo pirmininkė ir garbės narė daugelio lietuviškų organizacijų.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, vasario 1 d. ir penktadienį, vasario 2 d. nuo 4 iki 9 v.v. Lack & Sons Palos koplyčioje, 11028 Southwest Highway, Palos Hills.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 3 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Šeima prašo aukoti Šv. Seimos Vilai, Lemont, IL ir Lietuvių Fondui, 3001 W. 59 St., Chicago, IL.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus, brolis, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 974-4410.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — (1-312) 476-2345

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x Sol. Aldona Stempužienė vasario 13 d. dainuos su Heights Civic orkestru, atlikdama operų arijas, diriguojant Vincent L. Danner. Koncertas įvyks Cleveland Heights gimnazijos „Arts Center" patalpose 8 val. vak.

x „Pažinkime vaiką" Amerikos lietuvių Montessori draugijos rengiama šeimos popietė įvyks ateinantį sekmadienį, vasario 4 d., 1-3 val. popiet Lietuvių centre Lemonte. Šioje popietėje bus proga tėvams pabendrauti su vaikais lietuviškoje Montessori aplinkoje. Kviečiame dalyvauti lietuviškas šeimas, norinčias susipažinti su Montessori auklėjimo metodika.

x Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas šį penktadienį, vasario 2 d., 7:30 v.v. vyks pas Viktoriją Žvinakytę, 244 Venecian Way, Orland Parke. Programoje — viešnių iš Lietuvos pokalbis apie moters buitį Lietuvoje ir plakatų darymas, ruošiantis Vasario 16 d. demonstracijai Daily Plazoje.

x Chicagos aukštesniosios lituanistinės mokyklos 40 metų sukaktuvinis vakaras šį šeštadienį, vasario 3 d., vyks Jaunimo centro didž. salėje. Mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas kviečia visus šią mokyklą baigusius, buvusius mokytojus ir tėvus, rėmėjus, o taip pat lietuviškąją visuomenę šioje sukaktuvinėje šventėje dalyvauti. Pradžia 7 val. vak.

x Su amerikietiška spauda jau susisiekta — ji domisi mūsų demonstracijom. Reikia dabar tik gausaus skaičiaus lietuvių dalyvių. Visi dalyvaukime Vasario 16 dienos demonstracijose, kad netilptumėm į Daley Centro Plaza. Programoj numatyta kalbos, dainos, šūkiai ir rankomis susikabinimas.

x JAV LB Kultūros tarybos dešimtoji šventė bus St. Petersburge, Fla. balandžio 21 ir 22 dienomis. Premijų jury komisijos jau sudarytos. Dailės premijai vadovauja Vida Krištolaitytė, Muzikos premijai — Rita Kliorienė, Radijo premijai — Juozas Stempužis, Teatro premijai — Petras Maželis, Žurnalisto premijai — Rūta Kleva Vidžiūnienė. Premijų komisijų pilnos sudėtys bus paskelbtos vėliau. Kadangi pereitais metais buvo paskirtos dvi mokslinės premijos šešių tūkstančių sumoje, šiais metais JAV LB nutarė neskirti literatūros premijos.

x M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre rengia keturių dailininkų iš Lietuvos parodą. Bus eksponuojama: Aurelijos Ovsiankienės grafika, Konstantino Žardalevičiaus tapyba, brolių Kosto ir Antano Ulevičių keramika. **Paroda atidaroma penktadienį, vasario 2 d., 7:30 v.v. ir tęsis iki vasario 15 d.**

(sk)

x **Doleriai į rublius** keičiami aukštu kursu. Pervedame palikimus. Darbo val. 9-5 v.v. **Tel. (312) 436-9123.**

(sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. **(312) 847-7747.**

(sk)

x Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte vasario 4 d., sekmadienį, 9:30 val. ryto bus vaikų šv. Mišios. Kviečiamos visos jaunos šeimos su vaikučiais dalyvauti.

x Marija Remienė, perdavusi Lietuvių fondo pirmininkės pareigas, išvyko ilgesnėms atostogoms į Floridą.

x Kad Vasario 16-tos dienos demonstracijos gerai pasisektų, reikia ne tik daug dalyvių, bet ir vaizdinių priemonių. Visas Chicagos jaunimas yra kviečiamas šį šeštadienį atvykti pas Aušrą Jasaitytę su šviežiom idėjom bei plaktukais ir teptukais plakatus daryti.

x Religinį koncertą ruošia Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras, balandžio 8 d. per Verbas. Čia bus atliekamos J. Mocarto 12 Mišios lotyniškai, Stabat Mater ir lietuviškos giesmės. Koncertą diriguoja muz. Antanas Linas, o jame dalyvauja parapijos choras, orkestras ir solistai. Kviečiami visi atvykti pasigrožėti klasine religine muzika ir atsigaivinti savo dvasią didžiosioms Velykų šventėms. Bilietai bus gaunami J. Vaznelio krautuvėje ir klebonijos raštinėje. Parapijai vadovauja klebonas kun. Jonas Kuzinskas.

x Karolis (Karl) Žukauskas, Virginijos ir Broniaus sūnus, nominuotas Šv. Juozapo aukšt. mokykloje Westchester, Ill., National Honor Society (garbės draugijos) nariu. Išrinkimas remiamas moksleivio mokslo lygiu ir moraliniu charakteriu. Karolis yra pasižymėjęs mokinys šioje mokykloje, kaip praneša šios mokyklos direktorius.

x Zenonas Metrikis ieško žinių apie savo sesutę Zosę, Jurgio dukterį, gimusią maždaug 1926 m. Zosė dirbo verteja Kaune, o mama, patėvis Jokubauskas ir šeima gyveno Veliuonoje. Seserys — Bronė Lesauskienė, Onutė Linkevičiūtė, broliai Stasys, Juozas ir Zenukas. Žinantys apie Zosės Metrikytės likimą, ji pasitrauke iš Lietuvos maždaug 1943-44 m., prašomi pranešti: Zenonas Metrikis, 235900 Tauragė, D. Pundžiaus 8-32, Lithuania.

x KASA, lietuvių federalinė kredito unija, sėkmingai veikianti 10 metų, patarnauja lietuviams finansinėje srityje. Kreipkitės į artimiausią KASOS skyrių taupymo ir skolinimo reikalais. Informacijai: **KASA, 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629. Tel. 312-737-2110.**

(sk)

x Į Kauno pramoginių šokių grupės „Sūkurys" pasirodymus Lietuvoje bilietus gauti sunku. Nežinia, ar čia pateksite visi. Todėl skubėkite įsigyti bilietus parduotuvėje **„Patria", 2638 W. 71 St., Chicago IL 60629. Tel. 312-778-2100.** Pasirodymų laikas: vasario 9-10 d. 7:30 v.v., vasario 11 d. 3 v. p.p. P.S. Kitataučiai Anglijoje, Vokietijoje, Lotynų Amerikoje, Čekoslovakijoje „Sūkurį" pažįsta. O mes? „Sūkuriui" vadovauja dr. Č. ir dr. J. Norvaišos.

(sk)

x Kun. Antanas Miciūnas, MIC, Kenoshos Šv. Petro parapijos klebonas ir Wisconsino marijonų vyresnysis, Atstovų rūmuose vasario 22 d. minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę sukalbės invokaciją.

x Vasario 16 minėjimą ruošia LB Marquette Parko apylinkės valdyba Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje kovo 4 d., sekmadienį, tuoj po šv. Mišių 11:30 val. r. Pagrindinė kalbėtoja bus advokatė Laima Garbonkienė. Po to bus meninė dalis. Pasibaigus minėjimui vyks metinis susirinkimas. Visi galės užsimokėti solidarumo mokestį ir aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams. Bus vaišės ir pabendravimas. Valdyba maloniai kviečia visus apylinkės lietuvius gausiai dalyvauti.

x Cicero apylinkės LB valdyba rengia Lietuvos Nepriklausomybės — Vasario 16 dienos minėjimą sekmadienį, vasario 18 d., Šv. Antano parapijos salėje. Paskaitai yra pakviestas adv. Povilas Žumbakis. Cicero ir apylinkių lietuvius valdyba kviečia šią datą prisiminti ir minėjime gausiai dalyvauti.

x Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka — tą pavadinimą pasirinko A. Plenys savo vaizdajuostei iš Lietuvos. Atėję į šią penktadienio vakaronę galėsit pamatyti Vilnių, Kauną, Šiaulius, Druskininkus, Palangą, Neringą, Nidą ir daug kitų vietų. Vakaronės pradžia 7:30 val. vak.

x „Chicago Tribune" išspausdino A. M. Kubiliūtės laišką, kuriame dėkojama „Chicago Tribune" už Lietuvos įvykių minėjimą ir Sovietų teisingą įvertinimą. Bet nepatenkinta Jungtinių Tautų vadovybe, kuri nenori su Lietuvos atstovais kalbėti, nors Lietuva priklausė Tautų sąjungai.

x Dr. A. Broel-Plateris, Bethesda, Md., dr. A. Laucis, Mt. Qlive, Ill., drs. S. ir G. Matai, Independent, Ohio, atsiuntė po 25 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus ačiū.

x Rimas Banys, Western Springs, Ill., Jurgis ir Liucina Grigalauskai, Berwyn, Ill., Anna Kazlauskas, Chicago, Ill., Juozas Mikulis, Westchester, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Msgr. Frank Bulovas, Transfiguration Church. Maspeth, N.Y., kun. V. M. Cukuras, Putnam, Conn., Mr. ir Mrs. Romas Ugianskis, New Fairfield, Conn., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Bronė Bildušienė, Montgomery, Ill., „Draugo" garbės prenumeratorė, rėmėja, pratęsdama prenumeratą 1990 metams paaukojo 40 dol. dienraščio paramai. Labai dėkojame už gražią auką.

x JAV Jaunimo sąjungos Washington, D.C. skyrius organizuoja IV JAV Jaunimo sąjungos Politinį seminarą, kuris įvyks gegužės 4-6 dienomis Washingtone. Dėl informacijos bei užsiregistravimo prašome skambinti Pauliui Mickui 301-864-5126.

x Noriu greitai pirkti 2 geros kokybės šviesaus medžio kankles. **Skambinti: Nidai (312) 880-0128.**

(sk)

x Čikagos Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos 40 m. jubiliejaus balius Jaunimo centro didž. salėje ruošiamas šeštadienį, vasario 3 d., 7 v.v. Rezervacijoms skambinti G. Karaitienei, tel. 708-430-3505.

(sk)

„Sūkurio" pramoginių šokėjų grupė, vadovaujama dr. Česlovo ir dr. Jūratės Norvaišų.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

OKTAVOS KONCERTAS

Lietuvos tautinės filharmonijos ansamblis Oktava sausio 27 ir 28 dienomis Jaunimo centre turėjo koncertus. Tiesą sakant, jau dieną prieš tai Chicagoj jie grojo Margučio surengtuose šokiuose Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Oktavos ansambliui vadovauja kompozitorius Mindaugas Tamošiūnas. Kiti ansamblio dalyviai: Dainius Paulauskas — klavišai, Laimutė Tamošiūnienė — klavišai, Vytautas Mockūnas — saksofonas, Skirmantas Sasnauskas — trombonas, Gintaras Šulinskas — gitara, Eugenijus Kanevičius — bosinė gitara, Liudas Vaštokas — mušamieji, Žilvinas Bubelis — solistas. Liutauras Čeprackas — solistas, Erika Meškauskaitė — išrinktoji Lietuvos Miss Gracija ir Virgilijus Vaitkus — garso operatorius. Jų programoje vyravo lietuviško žodžio ir lietuviškų melodijų kūriniai. Margutis Oktavos ir kitus koncertus šiemet ypač uoliai organizuoja, minėdamas 100 m. sukaktį nuo Margučio steigėjo Antano Vanagaičio gimimo.

Oktavos ansambly visi profesionalai, visi baigę muzikos aukštuosius mokslus ir pragyvena iš programos atlikimo, važinėja su koncertais po visą Lietuvą. Yra taip pat aplankę 20 užsienio valstybių.

Į Ameriką juos atkvietė Atletų klubo vadovas Pr. Gvildys iš New Yorko. Jie jau koncertavo New Yorke, Newarke, Baltimorėje, St. Petersburge. Iš Chicagos vyks į Detroitą, Clevelandą, Torontą, Hartfordą, Bostoną. Patys pasisiūlė dar atlikti nemokamai koncertą Putnamo seselėms. Amerikoje koncertuodami išbus daugiau kaip du mėnesius.

Šeštadienio koncertą atidarė P. Petrutis, pakviesdamas muzikus į sceną. Ansamblio vadovas M. Tamošiūnas džiaugėsi koncertuojąs lietuviams. Jiems teko koncertuoti net ir Afrikoje. Supažindino su ansamblio dalyviais. Koncertas pradėtas sol. J. Čepracko daina: Mano kampelis (O. Višniausko, žodž. Z. Beitaitės). Publika čia jam taktan ėmė ploti. Pritariant Oktavos ansamblio muzikams, toliau maloniai skambėjo dainos: Mano gimtinė (Tamošiūno, žodž. Maironio), Keista lopšinė (Sibiro daina, muz. A. Vilčinsko, Z. Teišerskaitės), Tu man buvai, tu man esi (tango M. Tamošiūno, ž. B. Brazdžionio). Solistas ir publiką įtraukė melodingiems šauksmams, o pats solistas tas melodijas palydėjo šokiu. Skambėjo Vilčių vaivorykštė (muz. ir ž. V. Kubiliaus). Dabar išėjo kitas solistas — Ž. Bubelis su B. Brazdžionio daina Šaukiu aš tautą (muz. G. Abariaus). Romantiškai skambėjo S. Rombergo Ar atminsi? Pagyvindamas gestais ir ritmingais judesiais, solistas toliau dainavo Sapną (muz. G. Paškevičius), Tamsus langas (muz. K. Lušo, ž. R. Mozorovaitės), Ieškau savo žvaigždės (muz. G. Paškevičiaus). Abudu solistai linksmai dainuodami naudojo mikrofoną. Juos lydėjo triukšmingas orkestras. O publika net šauksmu rodė susidomėjimą.

Angliškos muz. garsams iš įrašo skambant „Wonderful Life" E. Meškauskaitė pašoko dailųjį šokį. Sol. L. Čeprackas dainavo apie Laisvės alėją, apie laimingą valandą (Abariaus, ž. B. Sriubo), Tu numegzk man mama kelią (muz. Tamošiūno, ž. M. Martinaičio), Vingiavo takelis (Tamošiūno, ž. Lapašinsko).

Antroji dalis pradėta D. Paulausko Senas tango (ž. J. Milišauskaitės). Bedainuodamas solistas Ž. Bubelis dar ir pašoko su Meškauskaite. Buvo to paties solisto Santaka (B. Čalzono, ž. Teišerskytės), Kelias į namus (muz. Januškos).

Oktavos koncertas buvo turtingas dainomis. Iš viso arti 30. Sol. L. Čeprackas dar dainavo kūrinių A. Vilčinsko, Tamošiūno. Visą laiką skambėjo tokios lengvesnio žanro, estradinio stiliaus dainos, bet publika patenkinta plojo. Savo sukomponuotą dainą Žaidžiame gyvenimą, pritardamas sau gitara padainavo G. Šulinskas (ž. Teišerskaitės). Pagal tą melodiją E. Meškauskaitė grakščiai pašoko kaspino šokį.

Paskutinėj koncerto dalyj pasigirdo kitataučių garsas; pradedant Boogie Woogie, toliau su ritmiškais išsikraipymais Tutti fruti bei garsai Cadenos, Claptono, Berry. Koncertas baigtas maloniomis lietuviškomis melodijomis: Aš noriu (muz. Mačiulio), ir Lietuva (muz. Mašanausko).

Koncertas buvo skambus, bet daugiau lengvojo, pramoginio pobūdžio. Susilaukė pasigėrėtino publikos susidomėjimo, bet vis dėlto tos rūšies koncertai mažiau dalyvių tesutraukia. Tačiau visiems buvo malonu pasidžiaugti Lietuvos talentais. Skirstantis dalyvių širdyse skambėjo paskutinės dainos žodžiai: Lietuva, tu mums šventa. Mergaitės svečius papuošė gėlėmis. Visiems padėkojo P. Petrutis, kviesdamas pabendrauti kavinėje. Baigta Lietuvos himnu.

Juoz. Pr.

Erika Meškauskaitė, Lietuvos Miss Gracija, ir sol. Žilvinas Bubelis Jaunimo centro scenoje Margučio surengtame koncerte.

Nuotr. Jono Tamulaičio

PRAMOGINIŲ ŠOKIŲ ŠOKĖJŲ PASIRODYMAI

Dabar Chicagoje menininkų ir įvairių atlikėjų iš tėvynės netrūksta. Jie čia koncertuoja ir įvairiais būdais linksmina išeivius. Atrodo, kad bent iki šiol jų koncertus čia mūsiškiai gana gerai lanko, nors jau keliuose iš jų publikos buvo mažiau negu ankstyvesniuose. Čia, atrodo, įtakos turi aukštos bilietų kainos, nes ne visi tautiečiai ir čia tų pinigų turi tiek, kad galėtų kas savaitę išleisti pramogoms pora dešimčių. Ypatingai pensininkams su doleriais yra sunku.

Ir vėl prasidės koncertų serija, kuri bus vasario 9, 10 ir 11 dienomis Jaunimo centre. Šį kartą atlikėjai bus naujo, dar nematyto žanro. Jie nedainuos, bet šoks. Šoks ne tautinius, bet pramoginius šokius. Atrodo, bus kažkas naujo, nematyto. Taigi ir vėl reikia ruoštis šiek tiek pratuštinti pinigines. Tačiau šį kartą bent bus galima pasigėrėti vienu iš geriausių Lietuvos vienetų — „Sūkurio" grupe ir jų vadovais gydytojais Jūrate ir Česlovu Norvaišais".

Kas yra gydytojai Norvaišai aiškinti nebereikia. Jie buvo pirmieji Lietuvoje, kurie atgaivino pramoginius šokius ir patys savo pasiekimais šioje srityje spėjo pagarsėti visame pasaulyje. Jų plačiai veiklai aprašyti reikėtų nemaža vietos. Atsilankę į koncertus galėsime pamatyti pačius vadovus Norvaišus.

Čia koncertuose dalyvaus 5 šokėjų poros, kurios yra geriausios iš „Sūkurio" kolektyvo. Jų lygis yra tarptautinio pobūdžio, ir todėl publika turės retą progą susipažinti su šiais neeiliniais atlikėjais. Pačiuose koncertuose nuobodžiauti nereiks, nes graži muzika ir puikūs judesiai džiugins žiūrovus.

Vasario 9 ir 10 dieną vakarais ir 11 d. po pietų Jaunimo centro salė bus užpildyta žiūrovais, kurie ateis pasidžiaugti šokėjais iš Kauno. Pasirodymus rengia „Amerikos Lietuvių radijo" valandėlė, kuriai vadovauja Pranė ir Anatolijus Šlutai.

E. Šulaitis

KNYGELĖ „KARILĖ IR JOS DRAUGAI"

JAV LB krašto valdybos Švietimo taryba šiuo metu perspausdino Nijolės Jankutės parašytus tris trumpus apsakymus, skirtus moksleiviams nuo ketvirto iki aštunto skyriaus. Knygelė pavadinta „Karilė ir jos draugai". Ją galima skaityti pamokų metu arba namuose. Knygelė išleista sąsiuvinio forma, su gražiomis iliustracijomis, turiniu ir žodynu, kuris padės mokiniui geriau suprasti apsakymų turinį. Mūsų moksleiviai dažnai skundžiasi neturį, ką įdomaus lietuviškai skaityti, taigi būtų jiems naudinga šį leidinį įsigyti. Apsakymėliai yra nuotykių pobūdžio ir lengvai skaitomi. Knygelės kaina yra septyni doleriai, pradedant persiuntimo išlaidas. Užsakymus siųsti Švietimo tarybos pirmininkei Reginai Kučienei 8626 South Mozart Avenue, Chicago, IL 60652, tel. 312-778-0358.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.